

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaž 10 860

Viimsi Teataja

Viimsi võimuliit vahetus

Viimsi vallavolikogu esimees ja koalitsiooni-nõukogu esimees andsid teada, et Reformierakonna, Eesti 200 ja valimisliidu Vali Viimsi neljandaks partneriks saab Isamaa asemel Keskerakond. **Loe lk 3**

Tagasivaade liikumisaastale

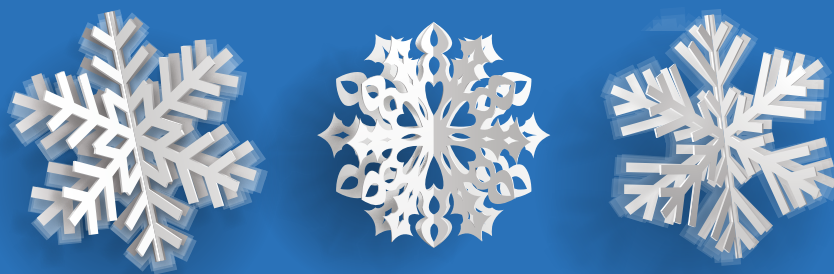
2023 on nii üleriigiliselt kui ka Viimsis olnud liikumisaasta. Millised spordiüritused koduvallas aasta jooksul toimusid? **Loe lk 18**

Andrus Kalvet – dirigent 40 aastat

Tänavu 60. sünnipäeva tähistanud Andrus Kalvet on lisaks Viimsi kooli muusikaõpetaja ametile ka kolme koori dirigent. **Loe lk 9**

Prangli naised pakuvad müügipäevadel Leppneeme sadamas head ja paremat. Loe lk 17 >>>

VIIMSI JÕULUD

Viimsi tähistab jõuluaega
igal advendi päeval:

3. detsember kell 15

I advendi küünla süütamine
Viimsi Vabaõhumuuseumis

10. detsember kell 21

II advendi öömatk
Rohuneeme metsas

**17. detsember kell 15
kell 18**

III advendi jõulumaa
Valgusetendused Viimsi
mõisa pargis

VIIMSI
VALD

JUHTKIRI

Vaadates tagasi liikumisaastale

Aasta 2023 on olnud meie jaoks erakordne, sest lõppemas on liikumisaasta, mil oleme rohkem aega ja tähelepanu pööranud nii liikumisele kui ka tervisele. Mul on suur rõõm, et oleme aasta jooksul muutunud veelgi aktiivsemaks ja sportlikumaks kogukonnaks.

Nii üleriigilisel kui ka kohalikul tasandil on inimesi innustatud rohkem huvituma liikumisharrastustest ja tervislikest eluviisidest. Kuigi statistilised andmed näitavad tasapisi paranemist, oleme endiselt väljakutse ees, sest Eesti jääb veel maha Põhjamaadest, kus regulaarselt liigub vähemalt kolmveerand elanikkonnast.

Eraldi tahan aga tunnustada Viimsi lapsi, kes teevad sporti ja liiguvad palju. Muidugi on selle taga lapsevanemate panus, kes on leidnud viise oma lapse suunamisel, ning usun, et sportlikel lastel on ka sportlikud vanemad.

Käesoleval aastal korraldasime esmakordselt kolmest etapist koosneva Viimsi rahvaspordisarja, mis hõlmas suusatamist, kepi-kõndi, jooksmist ja rattakrossi.

Alustasime liikumisaastat koostöös SA Liikumisaasta liikumisaktsiooniga "Vunki juurde", kutsudes kooliperesid üle Eesti jäädvustama koolis toimuvaid liikumispause. Väljakutsest võttis osa üle 60 kooli, tuues lusti ja liikumisrõõmu igasse Eestimaa nurka. Meie Viimsi koolid olid esimesed, kes näitasid, kuidas näeb välja liikumispaus koolis.

Liikumisharjumusi aitavad suurendada ka valla terviserajad, sh ka ehitusega lõpusirgel olev Karulaugu terviserada. See on lisaväärtus meie piirkonna spordi- ja vaba aja veetmise võimalustele, võimaldades nautida spordi tegemist või jalutamist Pargi teelt kuni Vimka mäeni. Suvel valmis Laiakülas park, mis samuti pakub peredele võimalust jalutada, tegeleda spordiga või veeta mõnusalt aega värskes õhus.

Liikumisaasta tõi kaasa mitmeid positiivseid muutusi ka Viimsi sporditaristus. Uus spordipark Pähklimännis, erinevad mängu- ja spordiplatsid, uued kergliiklusteed, Viimsi jalgpallihalli ja spordihalli projektid on vaid mõned näited sellest, kuidas loome aina rohkem võimalusi liikumiseks ja sportimiseks. Lisaks on käimas mitmed projektid, alates terviserajast kuni uisuväljakuni. Viimasest rääkides on uus hooaeg just alanud ja rõõm on näha, et inimesed ootasid uisuväljaku avamist. Igapäevaselt on jääl aina rohkem uisutajaid ja seda igas vanuses.

Lisaks liikumisele on meie aasta olnud täis ka kultuurisündmuste. Erinevate kunstivormide, kontsertide ja näituste kaudu oleme rikastanud Viimsi kultuurikeskkonda, tuues kokku liikumise ja kunstinautlejaid.

Ma tänan kõiki, kes olid sellel teekonnal kaasatud, olgu siis aktiivselt või toetaval! Olgu aasta olnud päikesepaisteline või vihmane – meie kogukond tõestas, et soov spordiga tegeleda ja liikuda ei sõltu ilmast. Aitäh kõigile, kes on panustanud selle aasta liikumis- ja spordisündmustesse! Viimsi on kiiresti arenev piirkond, kus elanikud on aktiivsed ja pühendunud tervislikule eluviisile.

Soovin kõigile rahulikku jõuluaega ja õnnelikku uut aastat!

Nikolai Bentsler
abivallavanem

Innovatsioon Viimsi vee-probleemidele – hallvee ja sademevee puhastamine

VESI Viimsi vald on seisnud suvistel põuaperioodidel korduvalt silmitsi veepuudusega ning kurb tõsiasi on see, et olukord on muutumas üha tavalisemaks. Veenappus mõjutab otseselt nii elanike igapäevast elu-korraldust kui ka ümbritsevat keskkonda.

Mihkel Klaassen
Miridon OÜ tegevjuht

Ilmestel on palutud vett kokku hoida ning võimalikult palju seda taaskasutada. Kahjuks on aga lahendused selle teostamiseks olnud üsna piiratud, et mitte öelda olematud.

Probleemi olemasolu mõistmisel on oluline vaadata lahenduste poole, mis aitaksid leevendada veekriisi ning muuta elanike harjumusi veekasutuses.

Miridon on toonud Eesti turule kaks kaasagset ja jätkusuutliku lahendust: hallvee puhastusseadme Hydraloop ning sademevee puhastusseadme Rain. Seadmed võivad olla võtmeteguriks Viimsi veeprobleemide leevendamisel ja säästliku veekasutuse tagamisel.

Hallvee taaskasutus

Lastega perekonnad tarbivad kalendrikuus keskmiselt 15 m³ vett, millest umbes 45% on võimalik taaskasutada. See tähendab, et säästa on võimalik peaaegu pool igapäevaselt tarbitavast joogivee kogusest, mida seni on otse kanalisatsiooni suunatud.

Hallvesi, mis tekib kodudes duši all käimisel, kätepesul, pesupesemisel ja muude igapäevaste tegevuste käigus, sealhulgas soojuspumpade ja kliimaseadmete kondensaatvesi, on olnud seni raisatud ressurss. Üldjuhul jõuab selline vesi läbi kanalisatsiooni reoveepuhastistesse, kus energia, keemia ja jäätmekäitluse kuluga tehakse sellest piisavalt puhas vesi, mida tagasi loodusesse lasta.

Hydraloop kogub, puhastab ja võimaldab hallvee taaskasutamise erinevates, ent vajalikes majapidamisfunktsioonides nagu näiteks WC-pottide loputusvesi, pesupesemine, aiakastmine ning ka basseini täitmine. Seade tagab puhta, ohutu ja desinfitseeritud vee. Lisaks säästlikule veekasutusele

Haljastuse kastmiseks tuleks koguda sademevett. Foto: Fotolia

aitab seade kaasa ka üldise veepuhastuse ja -kvaliteedi parandamisele, tagades puhtama elukeskkonna.

Sademevee puhastus

Enamikes Eesti piirkondades esineb joogivee kvaliteediprobleeme, mis nõuavad vastavusse viimiseks puhastusprotsesse, mille käigus kulub nii vett kui ka energiat.

Seadmed võivad olla võtmeteguriks Viimsi veeprobleemide leevendamisel ja säästliku veekasutuse tagamisel.

Maapinnast vee väljapumpamisele on seatud kindlad piirangud ning luues olukorra, kus inimesed lisaks tavategevustele kastavad ka oma aedasadid, tekib vee-ettevõtetele olukord, kus vee väljapumpamine on ohtlik puurkaevudele ning ka joogivee kvaliteedile.

Kuigi Eestis sajab vihma märkimisväärsel osal aastast, on meil ka kuivaperioode, et kasvatada aiasaadusi ning ilutaimi, sealhulgas muru. Majaomanike seisukohast on mõistev, et kuivav muru ja närtsivad lilled ei moodusta atraktiivset vaatepilti. Samas tuleb tunnustada, et joogivei ei ole ressurss,

mida tuleks kulutada oma aia hooldamiseks.

Joogivee säästmiseks on igati mõistlik ära kasutada võimalus, mis meile taevast alla sajab. Miridoni tootevalikus olev seade Rain sobib sademevee puhastamiseks ja taaskasutamiseks.

Kõige otstarbekam on vihmavett koguda katustelt, kuna seal leidub minimaalselt setteid, liiva ja naftasaadusi. See väärtuslik ressurss suunatakse kogumismahutisse ning seejärel läbib puhastusprotsessi. Seadme Rain abil toimub vee põhjalik puhastamine, mille käigus eemaldatakse mikroobid ja muu mustus. Seejärel saab puhastatud vett kasutada näiteks aiakastmiseks või teiste igapäevaste vajaduste katmiseks (WC-potti, pesupesemisse jne). Kustjuures pärast täiendavat puhastusprotsessi vastab vesi joogivee standarditele.

Väikesed sammud viivad suurte muutusteni. Seadmete Hydraloop ja/või Rain kasutuselevõtt mitte ainult ei vähenda vee tarbimist, vaid aitab kaasa ka keskkonnasõbralikule ja säästlikule elustiilile.

■ **Sobiva lahenduse leidmisel** nõustab klienti Miridoni müügi-personal ning paigaldamisel on abiks paigaldusmeeskond.
■ **Kontaktid:** Miridon OÜ, tel 506 6775, miridon@miridon.ee, www.miridon.ee.

VIIMSI TEATAJA 2024

■ **Viimsi Teataja ilmumisajad aastal 2024:** 12. ja 26. jaanuar; 9. ja 23. veebruar; 8. ja 22. märts; 12. ja 26. aprill; 10. ja 24. mai; 7. ja 21. juuni; 5. juuli; 23. august; 6. ja 20. september; 4. ja 18. oktoober; 1. ja 15. november; 6. ja 20. detsember

Viimsi Teataja ilmub üldjuhul kaks korda kuus trükiarvuga 10 860. Foto: Jane Saks

Viimsi Teataja

www.viimsivald.ee

Toimetaja ja reklaamitoimetaja: Jane Saks, tel 5686 0007, e-post jane.saks@viimsivv.ee
Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus
Trükki toimetanud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakiriyks.ee
Kojukanne: Eesti Post AS, tel 661 6616 E–R kell 9–20, L–P ja riigipühadel kell 9–15, e-post info@omniva.ee

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti. Infotehtede digiarhiivi vaata veebist aadressil viimsivald.ee/viimsi-teataja/arhiiv.
Ajalehe järgmine number ilmub 15. detsembril. Kaastööde ja reklaamide esitamise tähtaeg on kolmapäev, 6. detsember kell 15.

Toimetust ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil teataja@viimsiteataja.ee. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond**. Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

Viimsi võimuliidus vahetab Isamaa välja Keskerakond

VÕIMULIIT Teisipäeval, 28. novembril andsid Viimsi vallavolikogu esimees Atso Matsalu ja koalitsiooni-nõukogu esimees, vallavanem Illar Lemetti teada, et senise Reformierakonna, Eesti 200 ja valimisliidu Vali Viimsi neljandaks partneriks saab Isamaa asemel Keskerakond.

Heiko Leesment
avalike suhete
osakonna juhataja

“Viimsi arengu seisukohalt on oluline stabiilne ja hästi toimiv koalitsioon. Oleme koos koalitsioonipartneritega põhjalikult arutanud tänase võimu-liidu toimimise üle. Nende arutelude käigus jõudsimme üksmeelele, et volikogu töövõime kindlustamiseks on

otstarbekas suurendada koalitsiooni eesmärkide saavutamisse stabiilselt panustavate volikogu liikmete arvu,” ütles Atso Matsalu. “Muudatused koalitsioonis loovad aluse ka ümberkorraldusteks vallavalitsuses,” lisas Illar Lemetti.

“Isegi koalitsiooni kuulumata on Keskerakond näidanud end konstruktiivse ja sisuliselt Viimsi arengusse panustava koostööpartnerina,” üles Matsalu. Ta lisas, et kuna soovitakse suurendada kõigi osapoolte kaasatust, siis jäetakse üks volikogu aseesimeeste kohtadest opositsioonile. Ka uue koosseisuga jätkatakse kehtiva koalitsioonilepingu elluviimist, sest see sisaldab kõigile muutunud võimu-liitu kaasatud osapooltele olulisi ees-märke,” ütles Illar Lemetti.

Muudatuse järgselt kuulub uude

koalitsiooni senise 13 asemel 14 voli-kogu liiget 21-st. Keskerakonna Viimsi piirkonna esinaise Annika Vaikla (pil-dil) sõnul tunneb erakond heameelt võimaluse üle koalitsioonis Viim-si arengusse panustada. “Ole-me valmis panustama Viim-si arengusse ja võimuliidus on meil selleks oluliselt rohkem või-malusi,” ütles Annika Vaikla.

Illar Lemetti sõnul selgub ümberkorralduste täpsema elluviimise plaan järgmisel nädalal. “Täna Isamaad se-nise koostöö eest ja loodan, et küll tei-ses vormis, aga koostöö jätkub,” ütles Illar Lemetti. Sama kinnitas ka Isamaa erakonna esindaja Jan Trei: “Jätkame konstruktiivset koostööd kõigi volikok-ku kuuluvate osapooltega ja toetame jätkuvalt Viimsile oluliste eesmärkide saavutamist.”

Kollase koti kampaaniat tutvustati külates toimunud infopäevadel

KESKKOND Käesoleval aastal otsustas Viimsi vald koos taas-kasutusorganisatsioonidega proovida uut moodi lähenemist pakendite sorteerimisel ja kollase koti teenust tutvustava info edas-tamisel. Varasemalt postitati kollased kotid ja infolehed külade kaupa elanike postkastidesse – nii said kõik soovijad tasuta tee-nust proovida ning kellele see sobis, sõlmis lepingu. Sel aastal korraldasime lisaks otsepostitus-tele kahes külas ka infopäeva.

Aet Põld
keskkonna
vanemspetsialist

MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon kasutas mainitud kampaaniat otsepos-titamise viisil tänavu Metsakasti külas, kuhu saadeti välja 562 ümbrikku. Iga ümbrik sisaldas 150-liitrist pakendi-kotti, sorteerimisjuhendit ning teenust tutvustavat flaierit üleskutsesga kogu-da ühe kuu jooksul majapidamises tek-kivad pakendijäätmed kollasesse kotti ning panna need kokkulepitud päe-val tänava äärde välja. Nii kogus auto-juht kokku 71 uut kollast pakendikoti ja enamus kasutajatest sõlmis hiljem ka lepingu.

Infopäevad Kelvingis ja Rohuneemes

Tootjavastutusorganisatsioon OÜ koos Viimsi vallavalitsuse keskkonnaosa-konnaga viis septembris Kelvingi kü-las ning novembris Rohuneeme külas läbi infopäevad, kus inimestel oli või-malik küsida üldisemat infot jäätme-te liigiti kogumise kohta. Saime lükata ümber või kinnitada ringlevaid müüte pakendite liigiti kogumise ning nende edasise saatuse osas ning vaadata üle, mis üldse on pakendid ning millised ja mis kujul need kollasesse kotti või avalikesse pakendipunktidest jõud-ma peaks.

Kuigi Kelvingis toimuvast infopäe-vast võttis osa neli Kelvingi küla ela-

Infopäev Rohuneeme külas. Foto: Taavi Rebane

nikku, loeme infopäeva edukaks, sest osalejatega toimus informatiivne ja konstruktiivne arutelu. Isegi, kui osa-lejate arv oli tagasihoidlik, siis külasi-sese kommunikatsiooni ning suhtluse käigus jõudis infopäevalt saadud tead-mised palju laiemas ringis.

Novembris toimus infopäev Rohu-neeme külas, kus osalejate arv ületas kahekümne piiri. Vaatamata külmale ilmale said kõik tekkinud küsimused ja murekohad vastuse ning nii mõni-gi külaelanik lahkus innukalt kollane kott näpus.

Lisaks infopäevadele viis Tootja-vastutusorganisatsioon OÜ oktoobri alguses Viimsi Keskuses läbi kampaania, kus ühel laupäeval keskpäeval kõnetati kokku ligi 50 keskuse külasta-jat ning jagati soovijatele testimiseks viis kollast kotti. Viimsi vallavalitsus ja tootjavastutusorganisatsioonid jätkavad kindlasti erinevate kampaaniatega, millega soovime elanike teadlikkust pakendite liigiti kogumise osas tõsta.

Müüdid ja mured

Lisaks küsimusele, millised jäätmed pakenditeks üldse liigituvad, oli kindlasti üks segadust tekitavamaid kohti see, kas ja kui puhtaks tuleb pakendeid enne konteinerisse või kollasesse koti panemist pesta. Pakend peab olema nii tühi ja puhas, et see ei määri teisi pakendeid ka kokku surudes või pres-sides. Pakendeid eraldi pesema ei pea, kuid võib kergelt loputada, et saada vii-manegi tilk pakendist välja enne selle edasise teekonna algust.

Mis üldse on pakend, mis sobib

kollasesse kotti või avalikesse paken-dipunktidest? Tarbija ei pea paken-dite liigiti kogumisel mõtlema selle peale, kas seda pakendit saab taaska-sutada, ümber töödelda või mitte. Tar-bija jaoks liigitub pakendiks kõik see, mis on mingi toote ümber ning selle koht on segaolmejäätmetest eraldi pa-kendikonteineris või kollases kotis. Ka nendest materjalidest tehtud paken-did, mille osas puuduvad täna osku-sed või nõudlus ümbertöötlemiseks, võivad tehnoloogia arengu ja toote-arenduse tulemusel juba homme olla ringlusesse võetavate pakendite hul-gas. Kokkuvõtlikult tuleb tarbijal tä-na liigiti koguda igasugune pakend ja seda ilma ülemõtlemeta. Hea on tea-da, et pakendid, mis koosnevad mit-mest erinevast materjalist nt kanafilee pakend, mille all on tugev plast ning peal kile, tuleks enne pakendikotti pa-nemist omavahel eraldada. Selliselt on sorteerimiskeskuses hiljem võima-lik need tehnoloogia abil juba suuna-ta kumbki õigesse kohta.

Pane tähele!

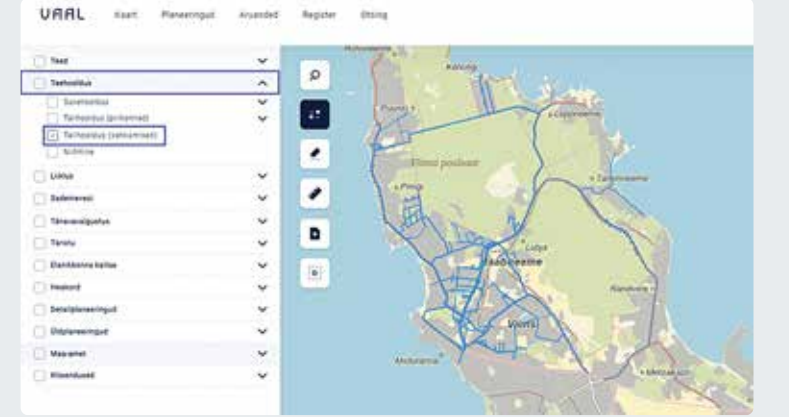
■ Jaanuarist 2023 on pakendi-jäätmete mahuti kohustuslik kõikidel Viimsi kinnistutel, millel on vähemalt viis korterit, sh ri-daelamud, kus on vähemalt viis boksi. Eramajad ja kuni nelja korteriga elamud võivad kasu-tada tasuta kollase koti teenust või valida samuti mahukama pakendikonteineri.

Teated

Lumesaha teekonnad VAAL keskkonnas

■ Valla avalike andmete lahendusest VAAL saab alates sellest tali-hooldeperioodist näha sahkade teekonda. Tegemist on esialgu test-versiooniga, mida täiustatakse ja häälestatakse protsessi käigus, et seeläbi teenust paremaks muuta.

Selleks, et sahkade läbitud teid näha, tuleb minna veebilehele vaal.viimsi.ee/map ja avada kaardil “Teehooldus” menüü ning seal avanevas alammenüüs klikata aktiivseks “Talihooldus (sahkamised)”. See-järel kuvatakse VAALA kaardile sahkade teekonnad, mida sahad on juba läbinud. Seeläbi on vallaelanikel võimalik näha, kuhu tööajrjega on jõutud. Sahka pole reaajas näha, teostatud hoolduse kohta ilmub info VAALA 10-minutilise viitega, et seeläbi tagada info kvaliteet ja esi-tada infot teede kaupa. Info jõuab VAALA läbi GPS rakenduse, milles erinevate hooldemasinate info kombineeritakse ühele kaardikihile. Kaardil kuvatakse viimase 12 tunni sahkade töö infot, käsitööbrigaa-dide jm infot ei kajastata.

Kui tee või mitu on sahal läbitud, siis need joonistuvad VAALA kaar-dile. Sahkade läbitud teekonda võib kõrvutada ka vastava piirkonna hooldekaardiga, selleks tuleb sisse lülitada “Talihooldus (piirkonnad)” vastava piirkonna alamkiht. Valla teede vanemspetsialisti Siim Jüri-ma sõnul on soov elanikele hooldeinfo vahetumaks muuta – seeläbi on elanikud kursis, kaugel sahad piirkonnas on ja selleks ei pea eraldi pöördumist tegema.

Hetkel on tegemist rakenduse testimisega ja selle käigus võib ette tulla katkestusi, häiringuid. Igasugune tagasiside on oodatud – seeläbi saame teenust paremaks muuta.

VAALA hoolderakendust aitas luua AS Teede Tehnokeskus, kellega vallas on aastate jooksul olnud väga pikk ja hea koostöö. Teede Tehno-keskuse esindaja Märt Puusti sõnul näitab Viimsi vald esimese Eesti omavalitsusena seda infot jagades avaliku teenuse kõrget taset, koda-nikest hoolivust ja head eeskujut.

Alar Mik
abivallavanem

Palju õnne, detsembrikuu juubilarid!

97 ■ Irina Djakova	75 ■ Arno Annamaa
94 ■ Margarita Vaikre	■ Galina Terve
93 ■ Adele Kliss	■ Ljubov Rinne
92 ■ Liudmyla Shapovalova	■ Kalju Kirss
91 ■ Juta Leek	■ Veera Klopets
■ Hillar Ets	■ Lilia Laansalu
■ Jevgenia Perijainen	■ Valentina Šubtsova
■ Valentina Gorbatsõva	■ Mart Kuurme
90 ■ Helgi Jaanus	■ Jevgenia Totmjanina
85 ■ Aavo Lembit	■ Leelo Saarniit
■ Erich Puustrõm	■ Sirje Vilinurm
■ Vladislav Lapouhkov	■ Peeter Ugand
■ Lehte-Mai Talve	■ Enn Tammaru
80 ■ Joosep Pärisma	■ Ester Majak
■ Firaja Sõer	■ Rein Kääpa
■ Tiia Uik	70
■ Marje Saluste	■ Rein Kurissoo
■ Silvi Mäe	■ Elvi Luts
■ Anatoly Sinchukov	■ Veljo Lerg
■ Olga Herma Nemeth	■ Marika Jänt
■ Ina Kull	■ Aleksandr Malõi
■ Ille Liblikman	■ Liina Aasma
	■ Andres Alver
	■ Olev Vahur
	■ Andres Riomar
	■ Aare Karpov
	■ Gunnar Vahter
	■ Peeter Kutser

Teated

Balti riikide parlamentide spiikrid väisasid Viimsit

■ 24. novembril külastasid Viimsi Artiumit kõigi kolme Balti riigi parlamentide kõrgeimad esindajad.

Viimsilasest riigikogu esimees Lauri Hussar kutsus Läti parlamendi asespiikri ja Leedu parlamendi spiikri tutvuma Eestis unikaalse haridus- ja kultuurikeskusega. Külalisi tervitas lisaks Artiumi esindajatele Viimsi vallavanem Illar Lemetti, kes tutvustas Viimsi valda ja siinseid tegemisi. Lõunanaabritele tegi palju rõõmu Illar Lemetti jagatud teadmine, et naaberriikide koostöö väljendub ka külastatud keskuses. Nimelt on Artiumi suure saali toolid valminud Lätis.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Riigikogu esimees Lauri Hussar koos Läti parlamendi asespiikri ja Leedu parlamendi spiikriga. Foto: Heiko Leesment

Tulevikus soovitakse külavane- maid valida ka elektrooniliselt

■ 14. novembril oli Viimsi vallavolikogus esimesel lugemisel valla põhimääruse muudatused, mis võimaldavad püsisustusega väikesaare üldkogu ja küla üldkoosoleku läbi viia ka osaliselt või täielikult elektrooniliselt.

Volikogule eelnõu koostanud Leevi Laeveri sõnul on olnud olukordi, kus näiteks küla- või saarevanem on jäänud valimata, sest vajalik kvorum pole kokku tulnud. Samas on ka vastupidiseid näiteid, kus osalejate arv on väga suur ja paberiga hääletades on ajakulu suur. Viimati näiteks Randvere küla üldkoosolek, millel osales 269 inimest ja valimisprotsess kestis ca 4 tundi.

“Usun, et see on vajalik samm ka küla- ja saarevanemate valiku hõlbustamiseks ja kaasajastamiseks. Elame digitaalsel ajastul ja täna on igati mõistlik, et me pigem muudame inimestele nende esindajate valimise lihtsamaks,” selgitas Leevi Laever.

Valla põhimääruses on muutuse järel kirjas, et üldkogu või üldkoosolekut võib läbi viia tervikuna füüsilise koosolekuna, osaliselt füüsilise koosolekuna ja osaliselt elektrooniliste vahendite abil või tervikuna elektrooniliste vahendite abil. Üldkoosolekul elektrooniliste vahendite abil osalemise täpsema korra määrab igakordselt vallavalitsus.

Eeldatavasti võetakse muudatused volikogu poolt vastu detsembrikuisel volikogu istungil, mil toimub eelnõu teine lugemine.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Prangli vabatahtlikud on valmis

■ Politsei- ja piirivalveametv mitmed väiksemad alused on selleks aastaks navigatsioonihooaja lõpetanud.

Prangli vabatahtlikud merepäästjad. Foto: erakogu

Alates 24. novembrist tagab Prangli saare ümbruse merealal merepäästeteenust Prangli vabatahtlik merepäästeühing oma vabatahtlikega. Ühingu esindaja Raimond Linholmi sõnul on nad merevalvekeskusele teada andnud, et kuni jää tulekuni on Prangli üksus valmisolekus 24/7 ja teate saamisest toimub sadamast väljasõit 20 minuti jooksul.

Merepäästeteenuse vajadus on ennekõike põhjendatud piirkondades, kus on aktiivne laevaliiklus, rannakalandus või muu mereline tegevus, kuna seal leiab aset rohkem merepäästesündmuseid. Just nii juhtus eelmisel nädalavahe- tusel, kui Prangli saare lähedal võrke võtma läinud meeste paat ümber läks. Õnneks oli kaldal õnnetuse pealtnägijaid ja jälgiti lõpuni, et mehed jõuaksid kuivale maale. “Alati ei asu abi lähedal, mistõttu on päästevesti kandmine paadis olles põhjendatud,” tuletab Viimsi vallavalitsuse merenduse vanemspetsialist Raul Ilisson meelde.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Eralasteaia ja -lapsehoiu teenuse toetamise kord muutub

Kelvingi eralasteaed. Foto: Jane Saks

ERASEKTOR ALUSHARIDUSES 14. novembril vallavolikogu poolt vastu võetud otsusega muudetakse uuest aastast kehtivat eralasteaia ja eralapsehoiu teenuse toetamise korda.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Käesoleva aasta alguses toimunud kohtumisel avaldasid eralasteasutuste esindajad soovi, et vald kohtleks võrdselt nii erateenusepakkujaid kui ka munitsipaallasteaedu (MLA Viimsi Lasteaiad ja Püünsi kooli lasteaed). Volikogu poolt vastu võetud muudatuse alusel hakkab eralasteaedade ja -lapsehoiude toetamist kujundama mudel, mis võetakse kasutusele 1. jaanuarist 2024. Mudeli aluseks on munitsipaallasteaia koha arvestuslik maksumus

ning 1. jaanuari seisuga Eesti rahvastikuregistri järgi Viimsi valla elanikest kahe lapsevanema ja lapse eest tasuta- va kohatasu määr, mis kokku moodustab lasteaia teenuse kogumaksumuse.

Haridusvaldkonna abivallavanema Marju Aolaidi sõnul on muudatus oluline, sest erasektori kaudu saab teenuseid ca 700 last. “Erasektori panus meie kogukonna lastele haridusteenu- se pakkumisel on oluline ja meie soov on, et see teenus oleks jätkuvalt kvaliteetne ning vastaks kogukonna ootuse- le. Toetussüsteemi uuendamiseks loodame aidata kaasa selle jätkusuut- likule arengule ja kvaliteedi säilitami- sele,” selgitas Aolaid.

Eralapsehoiude toetus moodustab protsendi koha kogumaksumusest (86% ja 68%), mis on saadud hetkel kehtivate toetuste põhjal ning sisal- dab lapsevanema osaluse määra. Prae- guste maksumuste näitel oleks kogu-

maksumus eralasteaia puhul 550 eurot (477+73), millest lapsevanema poolt kaetav osa moodustab 73 või 145 eu- rot, sõltuvalt sissekirjutusest. Täisajaga lapsehoiu puhul oleks 86% kogumak- sumusest 473 eurot, millest lapsevane- ma poolt kaetav osa moodustab 73 või 145 eurot. Osajaga lapsehoiu puhul oleks 68% kogumaksumusest 374 eu- rot, millest lapsevanema poolt kaetav osa moodustab 73 või 145 eurot. Võrd- luseks, et hetkel kehtiva määruse alu- sel on kehtiv toetus määr eralaste- aia teenuse pakkuja kuni 477 eurot kalendrikuus, eralapsehoiu täisajaga teenuse pakkuja kuni 400 eurot ka- lendrikuus ning eralapsehoiu osaja- ga teenuse pakkuja kuni 300 eurot kalendrikuus.

ARNO andmetel käib 2023. aasta oktoobri seisuga valla toetuslepingu- ga eralasteaedades 461 ja eralapsehoi- dudes 155 Viimsi last.

Volikogu otsustas probleemsete teemaade sundvõõrandamise

SUNDVÕÕRANDAMINE Viimsi vallavolikogu võttis 14. novembri istungil vastu otsused, millega sundvõõrandatakse viis teemaad valla eri piirkondades, mille omanikud takistavad elanikel kodudesse pääsemist.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Volikogu otsusega sundvõõranda- takse Morrison Invest AS-ile kuuluv Haabneeme alevikus asuv Heldri tee L4 transpordimaa. Kõnealune teemaa kinnistu on piirkonda ette nähtud 19. augustil 1997 kehtestatud Heldri maa- üksuse detailplaneeringuga, juurde- pääsuks sama detailplaneeringuga kavandatud kõikidele maaüksusele planeeritud elamukruntidele. Pärast elamurajooni väljaarendamist üle 20 aasta tagasi jättis arendaja ja tänane teeomanik transpordimaa kinnisasja eraomandisse, olles nüüdseks üle 20 aasta süstemaatiliselt blokeerunud ja raskendanud ligipääsu Heldri tee L4 transpordimaa kinnisasjalt teega kül- nevate elanike majapidamisteni.

Pärnamäe külas sundvõõranda- takse Fuxia Holdings OÜ-le kuuluvad Kesk-Kaare tee L7, Kesk-Kaare tee L9 ja Suur-Kaare tee L13 transpordimaa.

12. juunil 2001 kehtestatud Kesk-Kaare tee ja Suur-Kaare tee elumupiirkondi hõlmava maaüksuse detailplaneeringu kohaselt on kõik teed avaliku kasutuse- ga. 22. veebruaril 2023 teavitas kinnis- asjade omanik, et sulgeb kinnisasjad (transpordimaa) ning kevadel lülitas maaomanik välja tänavavalgustuse. Li- saks on seatud elanikele lisapiiranguid kooskõlastuste ja ehituslubade saami- sel. Sellega on kinnisasjade omanik raskendanud ligipääsu Kesk-Kaare tee L7, L9 ja Suur-Kaare tee L13 kinnis- jadelt teega külgnevate kodude ja ma- japidamisteni.

Kolmanda otsusega sundvõõran- datakse Pärnamäe külas R.K. Projekt OÜ-le kuuluv Linnase tee L2 trans- pordimaa. Kõnealune kinnisasi on piirkonda ette nähtud 10.02.2004 keh- testatud Linnase tee maaüksuse detail- planeeringuga, mille kohaselt on kõik planeeringukohased teed ka siin ava- liku kasutusega. Linnase tee L2 kinnis- tul on samuti pahatahtlikult teevalgus- tus välja lülitatud. See on muutnud teel liiklemise ohtlikumaks ja lisaks selle- le on vallavalitsusele edastatud teateid teede sulgemisest.

Viimsi abivallavanema Alar Miku sõnul on tegemist kahetsusväärse näi- tega omaeegsest planeerimisest, kus transpordimaa jäid vallale üle and- mata. Tänapäeval võõrandatakse aren- datelt teid notariaalsete lepingutega

ja sellised olukorrad ei saa enam õigus- likult tekkida. Samas on vald valmis ini- meste normaalse elurütmis säilitami- seks asutuma radikaalsemaid samme ja kinnistuid sundvõõrandama.

Viimsi vald leiab, et maa väärtusena võib kasutada maa maksustamishinda põhjusel, et transpordimaa kinnisasjal puudub aktiivne turg ning kinnisasja sihtotstarve vastab parimale kasutuse- le. AS-ile Morrison Invest sundvõõran- damise tasu on summas 43 676 eurot, Fuxia Holdings OÜ sundvõõrandami- se tasu on summas 35 044 eurot ja OÜ R.K. Projekt sundvõõrandamise ta- su on summas 21 108 eurot. “Valla- valitsuse poole pöördunud kohalike elanike palvel oleme proovinud leida kompromisse, et olukorda lahendada. Kahjuks ei ole see andnud soovitud tu- lemust ja see on ka põhjus, miks valla- volikogu sundvõõrandamise otsused pidi langetama,” ütles vallavanem Il- lar Lemetti.

“Vallavolikogu ja vallavalitsuse pea- mine eesmärk on kaitsta avalikku hu- vi, tagada planeeringulahenduse ellu- viimine ja hoolitseda ennekõike selle eest, et piirkonna elanikud ei peaks muretsema kojupääsemise pärast. Kuna omanike tegevus kahjustas pii- savalt suure hulga elanike huve, siis on sundvõõrandamine ka meie hinnan- gul põhjendatud,” lisas abivallavanem Alar Mik.

Missugused on Tammelaane planeeringuala küsitluse tulemused?

Tammelaane planeeringuala. Foto: X-Gis

KOKKUVÕTE 20. oktoobrist 5. novembrini läbiviidud veebiküsitlusega sooviti kaardistada kogukonna ootusi Tammelaane planeeringuala tuleviku osas.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Vallavalitsus viis oktoobri lõpus ja novembri alguses kogukonna kaasamise eesmärgil läbi küsitluse, et selgitada välja kogukonna seisukohad ja arvamused Tammelaane planeeringuala tuleviku osas. Küsitlusele eelnenud kohtumisel augustis paluti kogukonnaliikmetel endil esitada omapoolseid ettepanekuid, milline võiks planeeringuala lahendus tulevikuks välja näha.

Erinevate elanikelt laekunud ettepanekute põhjal koostas vallavalitsus küsitluse, milles Tammelaane detailplaneeringuala tuleviku osas küsiti arvamust viie erineva võimaliku lahenduse kontekstis. Ettepanekud hõlmasid endas nii erineva mahulisusega elamute planeerimise võimalust, ettepanekut kavandada alale roheala ning laiendada maastikukaitseala kui ka varianti lõpetada Tammelaane planeeringumenetlus sootuks uut detailplaneeringu otsust tegemata. Võimalik oli ka avatud vastusega oma eelistust põhjendada ja selgitada.

Kaasamist varjutas küsimustiku ulatuslik mõjutamine

Täiendavalt paluti küsimustikuga esitada oma seisukoht laiemalt antud piirkonda võimaliku maastikukaitseala moodustamisele (Randvere tee, Tammetõru tee, Hallikivi elamukvartali, Tammneeme asum, mere, Tammekevi tee, Tammeranna tee ja Suurekivi tee vahelisel rohealal). Lisaks etteantud vastusevariantidele oli vastajatel võimalik antud küsimuse juures esitada ka täiendavaid ettepanekuid.

Küsitlus pälvis palju tähelepanu ning vaatamata sellele, et küsitluse tulemusi püüti järjepidevalt ja ulatuslikult mõjutada, annab see siiski väärt teavet kogukonna hoiakute kohta.

Küsitluse tulemuste analüüsiks paluti appi välise sõltumatu partnerina Cumulus Consulting OÜ, kellel on pikaajaline kogemus analoogsete küsimustike analüüsimisega. Ekspertid tuvastasid vastuseid analüüsides, et on olemas selged märgid katsetest tulemusi mõjutada. Vähemalt kahest allikast oli väga kitsas ajaraamis antud väga palju identseid vastuseid, mille puhul oli ekspertide sõnul võimalik välja lugeda pahatahtlikku tegevust. Kokku tuvastati kirjeldatud viisil mõjutatud vastuseid 2011. Ühtekokku 2639 vastusest moodustub mõjutatud vastuste hulk seega 76%. Samas teiste vastuste puhul on selgelt näha, et tegemist on unikaalsete vastajatega.

Milliseid järeldusi küsimustik võimaldab teha?

Kuigi küsitluse tulemusi püüti mõjutada, joonistuvad vastajate eelistused üldjoontes siiski piisava selgusega välja. Tammelaane detailplaneeringu tulevikuperspektiivi puudutavatest ettepanekutest toetasid vastajad enim variante IV ja V ehk enamus vastajaid toetab kas ala kavandamist rohealaks või planeeringumenetluse lõpetamist. Seda kinnitas ka hoiak maastikukaitsealale, mida käsitleti küsitluse teises osas.

Küsimustiku teises osas, mis puudutas seisukoha küsimist piirkonda võimaliku maastikukaitseala moodustamisest, vaadeldigi ala laiemalt ning sooviti teada inimeste eelistusi Randvere tee ja mere vahelise metsa tuleviku osas. Enim toetust leidis ettepanek, mis toetab maastikukaitseala moodustamist tervikuna kogu alal, mis hõlmaks metsa ja kõrghaljastusega kaetud alasid, sealhulgas üldplaneeringukohaseid elamu reservmaid.

Küsitlus võimaldas vastajatel lisa-

da lahenduse juurde avatud väljadele ka kommentaare, kuhu on lisatud nii ettepanekuid kui ka küsimusi. Ettepanekule I ja II esitasid 13 inimest kommentaarid, milles enamjaolt viidati ala korrastamise võimalusele ja otsusele jõudmisele. Ettepanekule III laekus 40 inimeselt tagasiside, milles valdavalt pakuti erinevaid lahendusi. Näiteks üks maja kahe kogukonnale antava hektari eest või viidati, et see ei riiva roheala nii suure mahu. Ka oli palju kaalutlusi just metsade kogukonnale andmise osas. Ettepaneku IV osas esitati 49 korral tagasisidet, millest viidati nii kohtuotsusele kui ka looduskaitsele ning vajadusele piirata elamuehitust. Ettepanekut V eelistanud inimesed esitasid 31 korral tagasisidet, milles toodi välja planeeringu vastasust, kohtuotsust ja metsade säilitamise vajadust. Tagasisides tervikuna toodi välja kriitikat varasema menetluse osas, kuid esitati ka tunnustust, et kogukonda kaasatakse ja kogukonna arvamust küsitakse. Esitatud kommentaarid aitavad täiendada küsitluses märgitud eelistusi ning annavad muul moel väärtuslikku tagasisidet.

Kuidas edasi?

Tammelaane planeeringuala küsimuses on läbiviidud laiapõhjaline kaasamine, mis annab suuniseid edasiste tegevuste planeerimiseks sh ka maomanikuga tegevuste kooskõlastamiseks ning läbirääkimiste pidamiseks. Seda järgmise sammuna vallavalitsusel planeeringumenetluse raames ka teha tuleb. Kõnealuse küsitluse tulemusi käsitletakse üldistavate suunistena, mis aitab kujundada otsuseid käimasolevas planeeringumenetluses. Vallavalitsus arvestab saadud teadmist ulatuses, mida tulemuste kokkuvõtte usaldusväärsus võimaldab arvestada. Täname kõiki küsitlusele vastajaid ja kaasamõtlejaid!

Küsitluse kokkuvõttega saab tutvuda Viimsi valla kodulehel viimsi.ee.

Teated

Volikogu komisjonide liikmeskond muutus

■ 14. novembri vallavalitsuse istungil kinnitati uued liikmed nii valla innovatsiooni- ja arengukomisjonile kui ka maa- ja planeerimiskomisjonile.

Volikogu valis valla innovatsiooni- ja arengukomisjonile uue esimehe ja aseesimehe. 12 häälega kinnitati komisjoni uueks esimeheks Siiri Visnapuu ja aseesimeheks Alar Valge. Maa- ja planeerimiskomisjoni uueks liikmeks kinnitati Kristel Menningu asemel Haldo Oravas.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Koduvallas valmisid uued bussiootekojad

■ Käesoleval aastal on saanud ootekoja kokku üheksa valla bussipeatust. Sellega suurenes ootekodadega peatuste arv 79%-ni kõikidest peatustest.

Kokku rekonstrueeriti või tehti ulatuslikke ehitustöid sel aastal kuues ühistranspordipeatustes. Randvere külas asuvates Teekalda peatustes ehitati välja bussitaskud ja platvormid, rajati teeületuskoht; endised postipeatused said ohutuks ja varustati ootekodadega. Pringi külas rekonstrueeriti omaegne Tamme peatus ja rajati valgustatud jalgrataste, ka sai peatus ootekoja. Leppneeme külas Kiigemäe teel ehitati välja Mäe bussipeatused – rajati taskud ja platvormid ning paigaldati ootekojad. Tammneeme tee kergtee ehitusega sai peatus Tammneeme rekonstrueeritud ning peatusele paigaldati ootekoda.

Sügisel said uue ootekoja Haabneemes asuv Lahe peatus ning Pringis asuv Liivaranna peatus. Varasemalt paigaldati ootekoda ka Kalatööstuse peatusesse. Lisaks ehitati tänava kaks uut bussipeatust Laiakülas renoveeritud Narva maantee ja Saha-Loo tee lõigule.

Viimsi vallas on ühtekokku 120 ühistranspordipeatust, neist 2 on laeva- ja 118 bussipeatused. Täna seisuga on vallas ootekojaga peatusi 95 ning veel on 23 postipeatust, kus puudub ootekoda. Viimsi vald jätkab ootekodade paigaldamist ja ohtlike peatuste ümberehitamist.

Alar Mik

abivallavanem

Liivaranna peatus. Foto: erakogu

Siiri Visnapuu pälvis kodanikupäeva aumärgi

■ 24. novembril jagas siseminister Lauri Läänemets kodanikupäevale pühendatud pidulikul tunnustusüritusel kodanikupäeva aumärke ja andis välja aasta kodaniku tiitli.

Sel aastal sai aumärgi 14 inimest. Viimsist pälvis tunnustuse Pärnamäe küla külanõunik Siiri Visnapuu uute traditsioonide algatamise, kohalike elanike kaasamise ja nende heaolu parandamise eest.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Siiri Visnapuu tunnustusüritusel. Foto: Marek Metslaid

Viimsi vald on saanud rikkamaks 53 uue vallakodaniku võrra

■ Viimast korda sel aastal toimus Viimsi Artiumi kammersaalis pidulik vastuvõtt, kus Viimsi vallavanem Illar Lemetti ja abivallavanem Katrin Markii tervitasid uusi vallakodanikke, õnnitlesid nende peresid ja andsid valla poolt üle kingitused.

Ajavahemikul juulist novembrini on vald saanud rikkamaks 53 beebi võrra, neist 31 on tüdrukud ja 22 poisid. Sündisid ka ühed kaksikud tüdrukud. Vastuvõtul osales 25 peret.

Marje Plaan

Viimsi hoolekandekeskuse koordinaator

Uute vallakodanike vastuvõtul tehtud ühispiit. Foto: Enn Teimann

Viimsilane pälvis kodanikujulguse aumärgi

■ Justiitsminister tunnustas kodanikujulguse aumärgiga vapraid inimesi, kes on peatanud kurjategijaid ja aidanud ohvreid, suurendades nii ühiskonna turvatunnet.

Tänavu pälvis aumärgi teiste seas ka viimsilane Tiina Kümme-Klooster, kes sekkus olukorda, kus välismaalasest kelm pressis Haabneemes tänaval naisterahvalt pettusega raha välja. Tiina nägi pealt, kuidas mees käitus agressiivselt, karjus ja isegi haaras naisest kinni. Nii asus pealtnägija toimuvat filmima, sekkus olukorda ja keelas naisel petturile sularaha anda. Kui Tiina helistas politseisse, hakkas meesterahval ühtäkki kiire, ta istus sõidukisse ja lahkus. Tänu Tiina sekkumisele ei õnnestunud kelmil raha kätte saada, mees tabati ja saadeti riigist välja. Nii aitas Tiina suure tõenäosusega ära hoida ka teisi samalaadseid juhtumeid.

Kõigi aumärgi saajate lugudega saab tutvuda justiitsministeeriumi kodulehel.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Tiina Kümme-Klooster tunnustusüritusel. Foto: Arno Mikkor

ATH-tugigrupp kutsub osalema

■ ATH-tugigrupp toimub kogemusnõustamise põhimõttel, kus jagatakse rõõme ja muresid ning toetatakse üksteist.

Igal kohtumisel on oma teema, kuid alati lähtutakse ka kokku tulnud inimeste huvidest ja hetkel aktuaalsetest probleemidest. Oodatud on kõik, kes on huvitatud aktiivsuse- ja tähelepanuhäirega inimestest ja nende toetamisest – lapsevanemad, vanavanemad, õpetajad, tugisõbrad jne.

Kohtumised toimuvad iga kuu teisel teisipäeval uues kohas Rannapere pensionaadi majas (Kesk tee 1) Viimsi sotsiaalkeskuse ruumides Haabneemes. Sisse pääseb maja külje pealt, parkida saab maja keskel olevas hoovis.

Järgmine kohtumine toimub 12. detsembril kell 17.30–19 ning teemaks on vanavanemad ja õed-vennad.

Edasised kohtumised aastal 2024:

9.01 kell 17.30–19, suhtlemine avalikus kohas, trenn;

13.02 kell 17.30–19, agressiivsus;

12.03 kell 17.30–19, kodused tööd;

9.04 kell 17.30–19, päevakava ja rutiin;

14.05 kell 17.30–19, lasteaia, kooli jm valik.

Kontakt: Kristi Kirbits, tel 5805 0967, e-post kristi.kirbits@viimsilasteaiad.ee.

Kristi Kirbits

tugigrupi eestvedaja

Munitsipaalhuvikoolis õppiva mitme lapse vanemad saavad uuest aastast soodustust

Üheks valla poolt hallatavaks huvikooliks on ka Viimsi muusikakool. Foto: Tiit Mõtus

HUVIHARIDUS 14. novembril vallavolikogus vastu võetud muudatusega tullakse vastu huvikoolide hoolekogude soovile saada õppe- maksu soodustust vähemalt kahe lapse üheaegsel õppimisel huvikoolis. Uus kord hakkab kehtima 1. jaanuarist 2024.

Kaija Mägi

huvihariduse vanemspetsialist

Viimsi vallas tegutseb kolm vallavalitsuse poolt hallatavat huvikooli (kunst-, muusika- ja teaduskool), milles on loodud õppimisvõimalused 600 õp- purile.

Huvikoolide hoolekogud on teinud ettepaneku määrata õppetasu soodustust vähemalt kahe lapse üheaegsel õppimisel huvikoolis.

Volikogu 14. novembril vastu võetud määrusega rakenduvad alates

1. jaanuarist 2024 õppetasule soodustused juhul, kui on täidetud vajalikud eeltingimused.

Õppetasu soodustust määratakse peredele, kus valla huvikoolide põhivõi süvaõppes õpib samaaegselt vähemalt kaks last. Soodustust määratakse alates pere vanuselt teisest lapsest sõltumata huvikooli astumise kuupäevast ja selle suurus kasvab pere nooremate laste osalustasudes. Soodustused kehtivad valla huvikoolide üleselt, lapsed võivad õppida erinevates valla hallatavates huvikoolides. Kui laps õpib mitmel õppekaval või ka mitmes koolis samaaegselt, määratakse soodustust sellele õppekavale, kus laps kõige varem õppima asus.

Soodustuse saamise eelduseks on Viimsi valla elanikuks olemine

Viimsi vald soovib toetada kehtestatavate soodustustega vallas elavaid peresid, kellele vald pakub huviharidu-

se võimalusi. Soodustuse määramise eelduseks on see, et lapsel, mõlemal vanemal või üksikvanemal on sissekirjutus Viimsi valda jooksva aasta 1. jaanuari seisuga ning õppuril või tema vanemal ei esine maksevõlgnevusi Viimsi vallavalitsuse ees.

Pere teise lapse soodustust õppetasust on 10%, kolmanda lapse soodustust 30% ja neljanda ning iga järgmise lapse soodustust 50%. Statistika põhjal on teise lapse soodustust saajaid Viimsis umbes 70 last, kolmanda ja neljanda lapse soodustust saajaid umbes 30. Soodustust määratakse lapsevanemale automaatselt ja selle saamiseks ei pea eraldi taotlust esitama.

Juhul kui soodustuse määramise osas või üksikvanema staatuse osas on täpsustavaid küsimusi, palume kirjutada e-posti aadressil kaija.magi@viimsivv.ee.

Viimsi huvikoolide võimalustega saab tutvuda kodulehel www.viimsi-huvikoolid.ee/.

Revisjonikomisjon valla hankeplaani täitmises puudusi ei tuvastanud

HANKEPLAANI TÄITMINE Vallavolikogu kinnitas 14. novembri istungil revisjonikomisjoni revisjoniakti valla hankeplaani täitmisest aastatel 2017–2021.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Revisjonikomisjon kontrollis 16. septembrist kuni 16. jaanuarini vallavalitsuse hankeplaani täitmist aastatel 2017 kuni 2021. Komisjoni fookus oli neil hangetel, mille maksumus ületas 100 000 eurot. Kontrollitaval perioodil oli selliseid hankeid kokku 33.

Revisjonikomisjon küsis asjaolude uurimiseks lisaselgitusi nii OÜ Viimsi Haldus kui ka vallavalitsuse esindajatelt. Komisjon leidis, et vallavara ja eelarvehandlusi on uuritud hange-

14. novembril toimunud vallavolikogu istung. Foto: Heiko Leesment

te puhul kasutatud sihipäraselt. Ka tuvastati, et hanked on läbi viidud korrektselt ja otstarbekalt.

Revisjonikomisjoni üks peamistest ülesannetest on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 48 lg 3 järgi kontrollida ja hinnata kohaliku omavalitsuse üksuse valitseva mõju all oleva sihtasutuse tegevuse seadus-

likkust, otstarbekust ja tulemuslikkust ning valla vara kasutamise sihipärasust.

Revisjonikomisjoni tööd juhivad Raimo Tann ja selle aseesimees on vallavolikogu esimees Atso Matsalu. Komisjoni kuuluvad veel Annika Vaikla, Tanel Einaste, Siiri Visnapuu, Jan Trei ja Antoon Hubert Van Rens.

Volikogu otsusega soovitakse muuta Leppneeme külas asuvat planeeringuala

PLANEERINGUALA 14. novembril võttis Viimsi vallavolikogu vastu otsuse Leppneeme külas Põlendiku maaüksuse planeeringuala katastriüksustele ning Ees-Mihkli ja Taga-Mihkli kinnistutele uue lahenduse väljatöötamiseks.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Juunis 2001 kehtestatud detailplaneeringu planeeringualal asuvate teede (Vainu tee teemaa) ja planeeringuala le juurdepääsutee (Piirikivi tee) põhiprojekti koostamiseks läbi viidud projekteerimistingimuste menetluses on ilmnunud puudused. Kahjuks nende puuduste kõrvaldamine ei ole õiguslikult võimalik projekteerimistingimuste menetluses ja see tingib vajaduse muuta olemasolevat detailplaneeringut oluliselt. See omakorda tähendab ka uue detailplaneeringu alustamist.

Abivallavanem Alar Miku sõnul sai otsuse üheks kaalukeeleks see, et tegemist on enam kui 23 aastat vana detailplaneeringuga ja muutunud oludega. “Uus menetlus annab võimaluse detailplaneeringu alale jäävate elanikel ja ettevõtetel leida ühine arusaamine piirkonna ruumilisest lahendusest ning leida omavahel kõigile sobivaim lahendus. Teine oluline osa puudutab seda, et selle aja jooksul on oluliselt muutunud keskkonnahoiu ja energiatõhususe põhimõtted, mis mõlemad on olulised kvaliteetse elukeskkonna tekke ja looduse säilimise kontekstis,” ütles abivallavanem Alar Mik.

Üle 20 aasta vana detailplaneering ei vasta tänastele ootustele

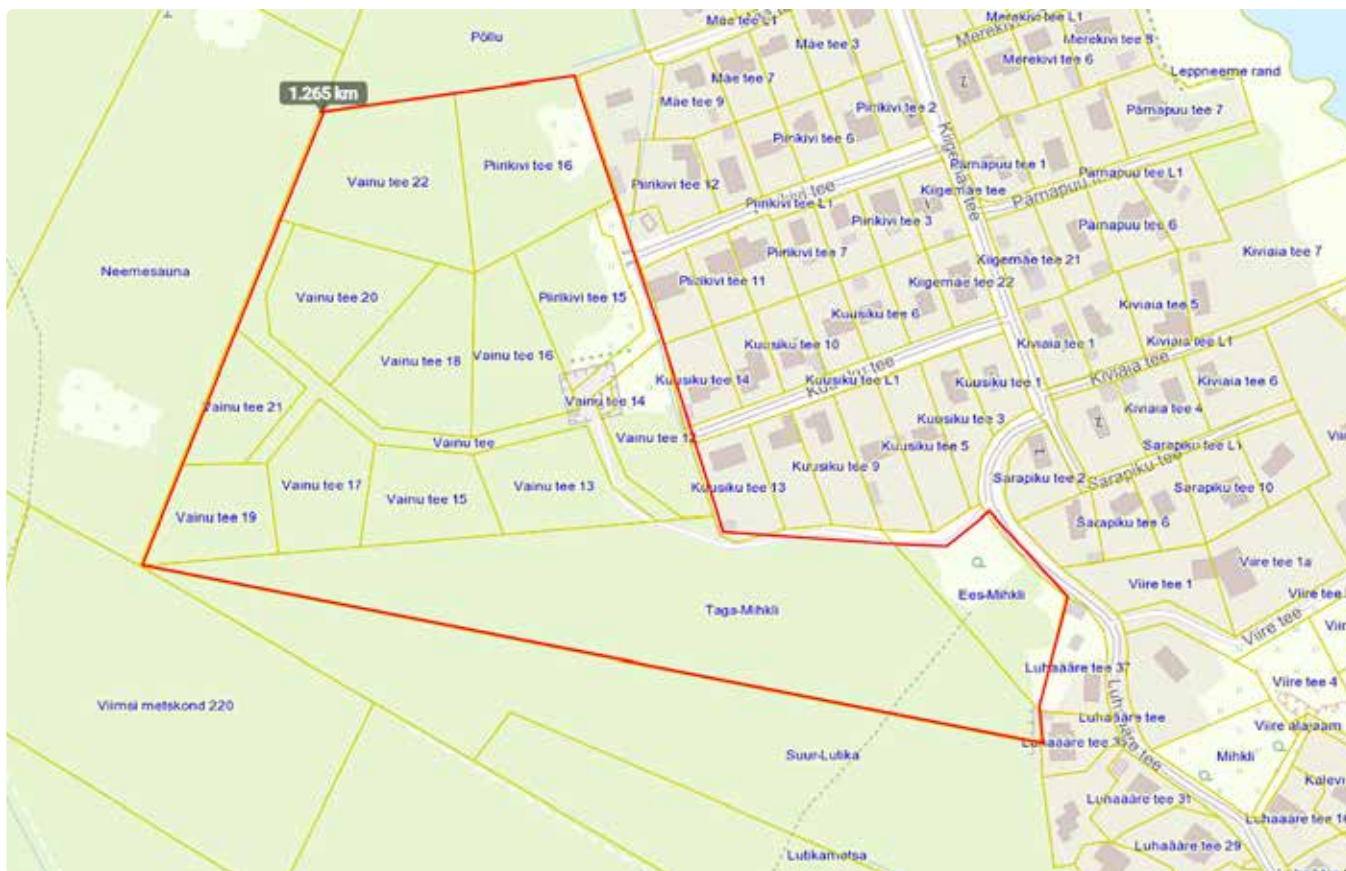
12. juuni 2001 Viimsi vallavolikogu otsusega nr 147 kehtestati Lepp-

neeme külas Põlendiku maaüksuse detailplaneering nr DP 01-012, millega muudeti üldplaneeringuga kehtestatud maakasutuse tingimusi ning jagati planeeringuala 14-ks eraldi krundiks, millest 11-le määrati ehitusõigus ühepereelamu ehitamiseks. Igale elamumaa krundile lubati ehitada üks elamu ja üks abihoone.

Ambitsioonikale plaanile vaatamata planeeringu elluviimine seisus ja planeeringualal ei toimunud peale katastriüksuste moodustamist kuni 2017. aastani ühtegi elluviimisega seotud toimingut. Seejärel on kahel korral esitatud taotlus projekteerimistingimuste väljastamiseks.

Suuremas mahus algas protsess 2022. aasta juunis, kui TeamMedia OÜ saatis vallavalitsusele kirja, millega taotles tehniliste tingimuste väljastamist. Sama aasta septembris kinnitas Tallinna halduskohus kompromissi, millega Viimsi vallavalitsus andis nõusoleku lahendada kehtiva detailplaneeringu tehnovõrkude ja juurdepääsuteedega seonduv, kasutades selleks avalikult kasutatavaid transpordimaa kinnistuid Piirikivi L1 ja Kuusiku tee L1.

Selle tagamiseks väljastatud tehnilised tingimused ja kohtu otsuse vaidlustasid Piirikivi tee elanikud 2022. aasta novembri lõpus. Vaide sisuks oli see, et Piirikivi tee elanikke ei olnud nõuetekohaselt menetlusse kaasatud ja lisaks oli vallavalitsus seisukohal, et väljastatud tehnilised projekteerimistingimused muudavad olemuslikult kehtivat Põlendiku maaüksuse detailplaneeringut ja on ühtlasi ka õigusvastased. Vallavalitsuse sei-

Leppneeme külas Põlendiku maaüksuse planeeringuala. Kaart: Maamnet

sukohalt tuleb tulenevalt planeerimiseseaduse ja ehitusseadustiku mõttest lugeda detailplaneeringu olemuslikuks muutmiseks ka juurdepääsutee lahenduse muutmine.

Järgnenud tehniliste projekteerimistingimuste menetlemise protsessis ei leitud Piirikivi tee elanikega konsensust ja elanike hinnangul on olemuslik muudatus lubamatult suur. Lisaks leiti, et 2001. aastast pärinev planeering on aegunud ega vasta kehtivatele õigusaktidele.

Tähelepanu vajab piirkonna rohevõrgustiku toimimine ja looduskaitse

Kuna tänase seisuga on detailplaneering valdavas osas ellu viimata ja sinna ei ole ehitatud ehitisi, on see mõistlik sellisel kujul tühistada. Lisaks sellele on 2009. aastal vastu võetud üldplaneeringu tee-

maplaneeringus “Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik” kehtiva detailplaneeringuala reserveeritud rohevõrgustiku puhveralana. Toonases menetluses seda asjaolu arvestada ei saa, aga praeguses olukorras on vallavalitsuse hinnangul oluline leida kooskõla rohevõrgustiku teemaplaneeringuuga, et antud ala toimiks ette nähtud rohevõrgustiku puhveralana.

Sealjuures tuleb hinnata seda, kas kehtiva detailplaneeringuga on kehtestatud piisavad meetmed alal asuva kaitsealuse metsa kaitseks (arvestades, et vahepeal on vastu võetud uus metsaseadus). Kehtivas detailplaneeringus kasutatud mõistel “kaitsemets” puudub uue metsaseaduse kontekstis tähendus.

Vajadusel tuleb kehtestada täiendavad meetmed, mis võimaldavad ellu viia planeeringuga algsest kavandatud lahendust, mil-

le kohaselt oli alal ette nähtud ligi 85% kõrghaljastuse säilitamine. Kuna maatulundusmaa ja elamumaa jagatud sihtotstarvet pole võimalik rakendada tulenevalt muutunud maakatastriseadusest ja arvestades, et teemaplaneering näeb ette alale rohevõrgustiku puhverala, on vajalik luua eeldused selle puhverala toimimiseks ja kõrghaljastuse säilitamiseks. See on õiguslikult võimalik üksnes uue planeerimismenetluse käigus, sest kehtiv detailplaneering selleks tingimusi ei anna.

Lisaks sellele vajavad eraldi lahendamist veel juurdepääs avalikule teele, vee ja kanalisatsiooni ühendus, kütte- ja ehitustehnilised tingimused, energiavarustus jne. Need kõik vajavad tänastest asjaoludest lähtuvalt ümbervaatamist ja selleks on vajalik uue planeerimismenetluse alustamine.

Huvikoolide õppuritele hakkab tulevast aastast kehtima uus hinnakiri

HUVIKOOLID Viimsi vallavalitsus võttis 22. novembri istungil vastu valla munitsipaalhuvikoolide õppetasude hinnakirja muutuse, mis hakkab kehtima 1. jaanuarist 2024.

Kaija Mägi

huvihariduse vanemspetsialist

Huvikoolide õppetasude muudatus on arutatud huvikoolide juhtide ja hoolekogudega. Vastu võetud muudatustega soovitakse selgemalt siduda huvikoolides soodustingimustel õppimine inimeste elukohaga. Jätkuv elukalliduse tõus mõjutab ka huvihariduse teenuse osutamisega seotud kulutusi.

Haridusvaldkonna abivallava-

nema Marju Aolaidi sõnul on vajadus huvikoolide hindade kaasaajastamisest olnud teada juba pikemalt. “Hinna muutus on oluli-

ne selleks, et meie huvikoolid saaksid pakkuda jätkuvalt kvaliteetset haridust ja teha seda parimal võimalikul moel ning heade õpeta-

Munitsipaalhuvikoolide hinnakirja muutus hakkab kehtima 1. jaanuarist 2024. Foto: erakogu

jatega. Huviharidus on viimsilaste seas hinnatud ja meie soov on, et selle teenuse pakkumise kvaliteedis ei oleks halvenemist. Oleme analüüsinud kõiki võimalusi ja kahjuks hinnakirju korrigeerimata pole see võimalik. Meie soov on, et Viimsi huvikoolides töötaksid parimad õpetajad, kes saaksid oma tööst eest väärilist tasu.”

Peamine muudatus puudutab seda, et uuest aastast on soodushinnaga huvihariduse omandamise õigus neil õppuritel, kelle üksikvanem või mõlemad vanemad on Viimsi valla elanikud ning perest käib munitsipaalhuvikoolides kaks või enam last.

“Soovime, et need inimesed, kes on end Viimsi valla elanikuks registreerinud ja panustavad mak- sudega sinne piirkonna arengus-

se, oleksid eelistatud seisus siinsete teenuste tarbimisel. Mõte on selles, et õigus soodushinnaga avalikke tasulisi teenuseid saada on neil, kes ise siinsesse piirkonda oma maksudega panustavad. Näiteks soodushinnaga muusikakoolis käimise õigus on neil lastel, kelle üksikvanem või mõlemad vanemad on end registreerinud Viimsi valla elanikuks. Suurem hinnatõus ootab ees vaid neid perekondi ja täiskasvanuid, kes ei ole end Viimsi elanikuks registreerinud. Sarnast loogikat õppetasude osas rakendavad ka teised Harjumaa omavalitsused. Näiteks on see nii Saku, Keila ja Harku vallas,” ütles Marju Aolaid.

Tuletame meelde, et soodustuste saamiseks on viimane aeg end Viimsi valla elanikuks registreerida 31. detsember 2023.

Projekteerimistingimuste menetlemine

■ Viimsi vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalosakond avalikustab projekteerimistingimuste eelnõud:

1. Haabneeme alevikus Rohuneeme tee 43 kinnistule üksikelamu püstitamiseks;
 2. Muuga külas Kallasmaa tee 1 kinnistule üksikelamu püstitamiseks;
 3. Randvere külas Krati tee 5 kinnistule üksikelamu püstitamiseks;
 4. Haabneeme alevikus Pihlaka tee 20 kinnistul üksikelamu laiendamiseks;
 5. Viimsi alevikus Möisniku tee 5 teenindushoone rekonstrueerimiseks ja laiendamiseks;
 6. Metsakasti külas Jäätma tee 19 üksikelamu püstitamiseks.
- Omaavalitsus korraldab projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena ehitusseadustiku § 28 ja § 31 lg 1 alusel ja avalikustab projekteerimistingimuste eelnõud valla kodulehel alates 4.12.2023.

Detailplaneeringu avalik väljapanek

■ Viimsi vallavalitsus korraldab Muuga külas kinnistu Koorma tn 2a detailplaneeringu avaliku väljapaneku. Avalik väljapanek toimub 27.12.2023–9.01.2024 Viimsi Raamatukogus (avatud E–R k 10–20, L–P k 10–16). Detailplaneering on kättesaadav lisaks Viimsi valla kodulehel: www.viimsivald.ee/teenused/planeeringud/detailplaneeringud/vastu-voetud-ja-avalikul-valjapanekul.

Detailplaneeringusse on hõlmatud Muuga sadama lääneosa territooriumil asuv katastriüksus Koorma tn 2a (89012:001:0034, tootmismaa 100%), mille suurus on 42 673 m². Detailplaneeringuga jagatakse Koorma tn 2a katastriüksus kaheks ning moodustatakse kaks tootmis- ja asub olemasolev naftasaaduste mahutipark, krundi ehitusõigust ei muudeta. Teisele krundile (pos 2, suurus 20 638 m²) määratakse ehitusõigus kuni 6000 m² ehitisealuse pinnaga loohoonete mitmesuguste puisteteinete hoiustamiseks. Ohtlike kaupade käitlemist planeeringualal ei kavandata. Mõlemal krundil on lubatud ehitada kuni 4 hoonet, ehitisealuse pinnaga vastavalt 15 425 m² ja 14 446 m² ja suurima lubatud kõrgusega 15,0 m. Olemasolevatel kütusmahutitel säilib kõrgus 33,0 m. Detailplaneering on üldplaneeringu kohane, detailplaneeringuga viiakse ellu üldplaneeringut. Rohkem infot detailplaneeringu kohta leiab Viimsi valla kodulehelt.

Traditsiooniline esimese adventiküünla süütamine

■ 3. detsembril kell 15 toimub esimese adventiküünla süütamine Viimsi vabaõhumuuseumis.

Adventiküünla süütamisega kuulutatakse välja ka jõulurahu. Foto: erakogu

Kuna talvine aeg on meie laiuskraadil pime, tuleb valgust otsida rohkem hingest ja südamest. Selleks toimub esimesel adventil, 3. detsembril vallavanem Illar Lemetti poolt traditsiooniline adventiküünla süütamine Viimsi vabaõhumuuseumis.

Adventiaja mõtisklusi jagab EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikuõpetaja Mikk Leedjärv. Muuseumi kuraator Külvi Kuusk viib meid aga

ajas tagasi ning räägib vanadest jõulukommetest. Jõulumeeleolu aitavad luua Viimsi koorid: Viikerkoor, segakoor Viimsi, Viimsi Püha Jaakobi koguduse kammerkoor, Viimsi kooli vilistlaskoor, Viimsi MLA naiskoor NOOT.

Koos küünlasüütamisega kuulutatakse välja jõulurahu ning kõik, kes soovivad, võivad mekkida verivorsti, hapukapsast ja kuuma jooki.

Volikogus

VIIMSI VALLAVOLIKOGU 14.11.2023 VASTU VÕETUD OTSUSED

- Nr 45** Vallavolikogu innovatsiooni- ja arengukomisjoni esimehe ja aseesimehe valimine
Nr 46 Vallavolikogu maa- ja planeerimiskomisjoni liikmete kinnitamine
Nr 47 Detailplaneeringu algatamine ja lähteseisukohtade kinnitamine Viimsi Vallavolikogu 12.06.2001 otsusega nr 147 kehtestatud Leppneeme küla Põlendiku maaüksuse detailplaneeringu planeeringuala katastriüksustel ning Ees-Mihkli ja Taga-Mihkli katastriüksustel
Nr 48 Kinnisasja sundvõõrandamine (Heldri tee L4, Haabneeme)
Nr 49 Kinnisasja sundvõõrandamine (Kesk-Kaare tee L7, Kesk-Kaare tee L9, Suur-Kaare tee L13, Pärnamäe küla)
Nr 50 Kinnisasja sundvõõrandamine (Linnase tee L2, Pärnamäe)
Nr 51 Viimsi vallavolikogu revisjonikomisjoni revisjoniakti kinnitamine

■ Viimsi Vallavolikogu 14.11.2023 otsusega nr 45 loeti vallavolikogu innovatsiooni- ja arengukomisjoni esimeheks valituks Siiri Visnapuu ja aseesimeheks valituks Alar Valge.

■ Viimsi Vallavolikogu 14.11.2023 otsusega nr 46 kinnitati vallavolikogu maa- ja planeerimiskomisjoni liikmed järgnevalt: Haldo Oravas, Marko Kutser, Jaanus Koni, Siiri Visnapuu, Rita Vesikimeister, Jan Trei.

■ Viimsi Vallavolikogu 14.11.2023 otsusega nr 47 algatati detailplaneering ja kinnitati lähteseisukohad Viimsi Vallavolikogu 12.06.2001 otsusega nr 147 kehtestatud Leppneeme küla Põlendiku maaüksuse detailplaneeringu planeeringuala katastriüksustel ning Ees-Mihkli ja Taga-Mihkli katastriüksustel. (Vt lisa detailplaneeringutest)

■ Viimsi Vallavolikogu 14.11.2023 otsusega nr 48 otsustati sundvõõrandada Viimsi vallas Haabneeme alevikus asuv Heldri tee L4 (kinnisasja registrios nr 393402, katastritunnus 89001:010:3030, pindala 10 919 m², sihtotstarve transpordimaa 100%) Viimsi Vallavalitsusele.

■ Viimsi Vallavolikogu 14.11.2023 otsusega nr 49 otsustati sundvõõrandada Viimsi vallas Pärnamäe külas asuvad järgmised kinnisasjad Viimsi vallale:

1.1. Kesk-Kaare tee L7, Pärnamäe küla, Viimsi vald, Harju maakond (kinnisasja registrios nr 7683102, katastritunnus 89001:010:1465, pindala 1652 m², sihtotstarve transpordimaa 100%);

1.2. Kesk-Kaare tee L9, Pärnamäe küla, Viimsi vald, Harju maakond (kinnisasja registrios nr 9761002, katastritunnus 89001:010:2441, pindala 5289 m², sihtotstarve transpordimaa 100%);

1.3. Suur-Kaare tee L13, Pärnamäe küla, Viimsi vald, Harju maakond (kinnisasja registrios nr 7683202, katastritunnus 89001:010:1466, pindala 1820 m², sihtotstarve transpordimaa 100%).

■ Viimsi Vallavolikogu 14.11.2023 otsusega nr 50 otsustati sundvõõrandada Viimsi vallas Pärnamäe külas asuv Linnase tee L2 (kinnisasja registrios nr 9765302, katastritunnus 89001:010:2521, pindala 5277 m², sihtotstarve transpordimaa 100%) Viimsi Vallavalitsusele.

■ Viimsi Vallavolikogu 14.11.2023 otsusega nr 51 kinnitati Viimsi Vallavolikogu revisjonikomisjoni revisjoniakt.

VIIMSI VALLAVOLIKOGU 14.11.2023

VASTU VÕETUD MÄÄRUSED

Nr 27 Viimsi valla kultuuritööga tegelevate mittetulundusühingute toetamise kord

Nr 28 Viimsi valla kogukonna arendamisega tegelevate mittetulundusühingute toetamise kord

Nr 29 Viimsi Vallavolikogu 16.02.2021 määruse nr 3 "Eralasteaia ja eralapsehoiu teenuse toetamise kord" muutmine
Nr 30 Viimsi valla munitsipaalhuvikoolide õppetasu soodustuse andmise kord

Nr 31 Huvikooli seaduse sätestatud ülesannete delegerimine Viimsi Vallavalitsusele

NB! Volikogu 14.11.2023 otsuste terviktekstidega on võimalik tutvuda Viimsi valla veebilehel ning määrustega Riigi Teataja võrguväljaande veebilehel.

Detailplaneeringud

ALGATATUD DETAILPLANEERING

■ Viimsi Vallavolikogu võttis 14.11.2023 vastu otsuse nr 47 "Detailplaneeringu algatamine ja lähteseisukohtade kinnitamine Viimsi Vallavolikogu 12.06.2001 otsusega nr 147 kehtestatud Leppneeme küla Põlendiku maaüksuse detailplaneeringu planeeringuala katastriüksustel ning Ees-Mihkli ja Taga-Mihkli katastriüksustel".

Detailplaneering (DP) koostatakse eesmärgiga töötada välja uus aja- ja asjakohane planeeringulahendus.

Planeeritav ala paikneb Leppneeme küla Põlendiku maaüksuse DP planeeringuala katastriüksustel – Vainu tee, Piirikivi tee 15, Piirikivi tee 16, Vainu tee 12, Vainu tee 13, Vainu tee 14, Vainu tee 15, Vainu tee 16, Vainu tee 17, Vainu tee 18, Vainu tee 19, Vainu tee 20, Vainu tee 21, Vainu tee 22 – ning Ees-Mihkli, Taga-Mihkli ja Piirikivi tee L1 katastriüksustel, mille suurus on ligikaudu 6,6 hektarit ja see asub Leppneeme küla idapoolses küljes. Planeeritava alal asuvad katastriüksused on hoonestamata. Alal paikneb endine Tammneeme päevamärk ja selle juurdepääsute. Alal paiknevad katastriüksused on valdavalt kaetud kõrghaljastusega.

Planeeringualal paiknevad katastriüksused asuvad

Viimsi valla mandriosa üldplaneeringukohasel hajaasustusalal. Viimsi valla mandriosa üldplaneeringus on planeeringualal metsamaa, väikeelamute maa, kaitsemetsa maa ja elamu reservmaa juhtotstarbed.

Põlendiku maaüksuse DP (kehtestatud 12.06.2001 otsusega nr 147) planeeringualal asuvate teede (Vainu tee teemaa) ja planeeringualale juurdepääsute Piirikivi tee projekteerimistingimuste avatud menetluses ilmsesid puudused, mida ei saanud kõrvaldada projekteerimistingimuste menetluses ning mis tingisid uue DP algatamise.

Viimsi vald peab oluliseks uuendada kehtestatud detailplaneeringu alal piirkonna elanike, ettevõtjate ja valla ühiskondlikku kokkulepet planeeringuala lähiaastate ruumilise arengu kujundamise ning ehitusõiguse osas. Sealjuures peab Viimsi vald oluliseks arvestada aja- ja asjakohaste keskkonnahoiu ning energiatõhususe põhimõtetega, et tagada planeeringualal ning selle mõjualal kvaliteetne elu- ja looduskeskkond.

Vajalikud uuringud: topo-geodeetiline uuring, dendroloogiline hinnang, rohevõrgustiku toimivuse uuring, vajadusel radooniuuring.

HEATEGEVUSKONTSERT

Üheskoos

12. detsember kell 19:00
Viimsi Artiumi suures saalis

Piletid saadaval piletitaskust

Kontserdi eesmärgiks on koguda raha lähisuhte vägivallas kannatada saanud laste vaimse tervise toetamiseks.

VIIMSI MUUSIKAKOOL

VIIMSI

Jõulukingitused
 partneritele või perele!

www.laurakuunlad.ee

P 03.12.2023 kell 18
 Viimsi Artiumis

Jõuluhällilaul.
 Tähe-Lee Liiv
 ja sõbrad

Plaadiesitluskontsert.
 Kogu Arvo Pärdi
 klaverilooming

Andrus Kalvet on juhatanud koore ja ansambleid 40 aastat

DIRIGENT Andrus Kalvet tähistas hiljuti nii oma 60. juubelit kui ka 40 aasta täitumist koorijuhina. Viimsis ei ole täna vist täiskasvanud koorilauljat, kes mõnel ajahetkel ei oleks tema dirigendikäe alla sattunud. Andruse poeg ja tütar tegelevad samuti muusikaga ning abikaasa Virve on tema paremaks käeks Viimsi kooli vilistlaskooris ja Viimsi Püha Jaakobi koguduse kammerkooris.

Kärt Radik

Viimsi Teataja kaasautor

Igapäevaselt töötab mees Viimsi koolis muusikaõpetajana, juhatab sama kooli vilistlaste koori, lastekoori, aga ka Viimsi Püha Jaakobi koguduse kammerkoori, mille üks asutaja ta ka oli. Sümboliliselt kohtume Püha Jaakobi kirikus, kus on just lõppenud puhapäevane jumalateenistus.

Muusikaline anne ilmnes juba lasteaias

“Ema ja isa mõlemad laulsid, mängisid akordioni ja pisut klaverit. Emapoolses suguvõsas pidasid kõik viisi ning ka isa suguvõsast mäletan lelle puhkpilliorkestris mängimisi. Meenub, et lasteaias küsiti kord emalt, kas tema on mind õpetanud. Küsimust lõpuni kuulmata ema esiti ehmatas, et kas ma olen vandunud või teinud muid koerustükke, aga selgus, et olin hoopis ise klaveril, kuulmise järgi, üles otsinud lauluviisi “Jaan läeb jaanitulele”. Olin siis vist umbes viieaastane ning selles vanuses kingiti mulle ka esimene väike Malõši akordion,” löi mehe anne juba varakult lõkkele.

“Kaheksakümnendate alguses olin dirigendiks Kiisa naiskoorile, mille kursusevend Hirvo Surva mulle pärandas. Tegelesin nendega kuni vene kroonuni aastal 1983. Toona tehti ülikoolide teised kursused poistest puhtaks, sest kõik pidid kaheks aastaks sõjaväkke minema. Mina sattusin lennuväkke Andreapolis, kuid viimasel poolel aastal õnnestus armeeski koor luua, seda juhataja ja bändi teha,” kirjeldab Andrus koorijuhtimise karjääri algust. Pärast n-ö meheks saamist, nagu nõukogude armees ajateenimist uhkelt kirjeldati, juhatas mees viis aastat veel ka Viru hotelli vokaalansamblit. “Kui kõik dirigeerimised kokku lugeda, siis tuleb umbes 40 aastat staaži,” arvutab ta.

Muusikalise hariduse omandas Andrus Rakvere lastemuusikakoolis Elle Kivimurme klaveriklassis.

Edasi Georg Otsa nimelises Tallinna muusikakoolis, kus ta tuntud koorijuhi Silvia Melliku dirigeerimisklassis koorijuhtimise eriala lõpetas. Konservatooriumis, kus tema õppejõududeks olid Arvo Ratasseppe ja Toomas Kapten, lõpetas tulevane dirigent samuti koorijuhtimise eriala. 1986–1991 töötas Andrus kutselise lauljana Eesti Raadio segakooris ja laulis paralleelselt veel mitmes Eesti tippkooris.

Olin siis vist umbes viieaastane ning selles vanuses kingiti mulle ka esimene väike akordion.

Viimsis alustas Andrus Kalvet 1987. aastal, kui Aarne Saluveer otsis endale Viimsi kooli abilist, samaaegselt õppis ta veel konservatooriumi neljandal kursusel. Saluveeri kõrval tegeles ta kooli segakooriga – noortekooriga, mida juhatas aastani 2018.

Tänapäeval juhatab mees õpetajaameti ja Viimsi kooli lastekoori kõrvalt ka Viimsi kooli vilistlaskoori. “Suurem osa on siin kooris vilistlasi, aga on ka õpetajaid ning lapsevanemaid, kelle võsukesed veel õpivad koolis,” ütleb ta.

Üks staažikamaid pedagooge

Andrus on õpetajastaaži arvestades oma 36 tööaastaga uhkelt esikolmikus. Aastate jooksul on muutunud nii meetodid kui ka õppevahendid. “Eks õpikud ja õppekavad on

Viimsi kooli vilistlaskoor Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

Andrus Kalvet 1983. aasta Harjumaa laulupeol koos oma esimese kooriga – Kiisa naiskooriga.

Andrus Kalvet tänavu Viimsi vallavalitsuse korraldatud õpetajate tänuüritusel. Fotod: erakogu

muutunud väga palju just tänu digitehnika arengule. Ka endal tuleb püüda ajaga sammu pidada. Minu poeg, kes muusikaakadeemias magistriõppes elektroakustilist loomingu õpib, aitab mul mõnikord koori saatefono või noodigraafikat n-ö moodsas tehnoloogias valmis teha, mida on vaja näiteks kooriseadete jaoks,” tõdeb mees.

Ei saa jätta küsimata, et kas 21. sajandi laste jaoks on muusikatund ka üks lemmiktunde? “Lastel arvamus on kindlasti seinast seinast. Selge see, et tänapäeva võimalused teha ise tehisintellekti Soundful või Soundraw programmidega muusikat ahvatleb noori rohkem kui noodiõppimine.

Kuid muusikast arusaamiseks on teoreetilised teadmised ikkagi väga olulised. Nagu ka erinevate žanrite mõistmine. Hiljuti käisin üheksanda klassiga Estonias ooperikoolitusel, mis vältas koos “Don Pasquale” koomilise ooperi vaatamisega kokku kolm tundi. Kõik pidasid ilusti vastu. Loodan, et paljud neist said hea elamuse, et ka tulevikus ooperimajja jõuda,” kirjeldab Andrus mitmekülgset muusikaõpet.

Tänapäevane hindamine on nii mõneski aines tekitanud paksu pahandust ja nii uurin, kuidas see muusikatunnis välja näeb. “Viisipidamise järgi ma hindeid ei pane, hindan töötegemist ja tunnis kaasalöömist. Koolis on ka palju lapsi, kelle kodune keel ei ole eesti keel, ning paljuski tuleb väga individuaalselt läheneda, seega prioriteet on töökus ja tahe. Võrreldes nn

ammuste aegadega lauldakse ikka koos ja viisipidajad tõmbavad kaasa neidki, kellele loodus ei ole nii palju kaasa andnud.

Viisipidamise järgi ma hindeid ei pane, hindan töötegemist ja tunnis kaasalöömist.

Eks iga klass on erinev ja suure ajaloo huvilisena räägime mõnes tunnis hoopis muusikaajaloost ning jõuame tunni lõpuks Eesti ajalooni välja. Näiteks kasvõi laulva revolutsiooni, Alo Mattiiseni või ka Kristjan Palusaluni,” kirjeldab eluline õpetaja oma meetodeid.

NELI KÜSIMUST ANDRUS KALVETILE

Miks on Viimsis hea elada?

Juurtelt olen virumaalane, aga Viimsis elanud juba aastast 1979. Ilm on siin suvel kindlasti jahedam ja tuulisem (naerab – *toim.*). Positiivse poole pealt elab Viimsis palju noori ja ka toredaid muusikuid. Loodus ja meri on fantastilised ning terviseradade võrk on väga hea.

Millest unistate Viimsis?

Viimsi ei tohiks enam väga kasvada, side loodusega peaks ikka alles jääma. Tore on veel näha mõnda kitse, jänest või rebast.

Kultuurisoovitused?

Uues Viimsi Artiumis ja ka Püha Jaakobi kirikus toimub kogu aeg midagi, tuleb silma peal hoida!

Milliseid võimeid tahaksite omada ja miks?

Soovin, et inimesed oleksid terved ja ka nende vaim jääks igasuguste sõdade ja kriiside kiuste terveks. Oleks mul erilised võimed, lülitaksin vahepeal inimeste mõtted nendest õudustest välja. Erinevad sõjad on inimkonda pidevalt saatnud, aga soovin, et järeltulevad põlvkonnad saaksid ikka rohkem rahujal elada.

Viimsi kooli segakoorile lisaks on andekas muusik olnud kunagi ametis ka poistekooriga ja ligi veerand sajandit koormeistrina kooliteatri muusikalide lavastuste juures. “Poistekoor oli üldse eeltingimus minu töölevõtmisel. 1990ndatel algas aktiivne kooliteatri periood, näiteks Hanna-Liina Võsa oli toona meie teatri särav täht. Lõin isegi “Mary Poppinsi” ja “Oklahoma” muusikalides näitlejana kaasa. Nimetada võib veel “West Side Story’t”, “Grease’i” ja teisi tuntuimaid muusikale. Kooride kaudu olin kõikide muusikalidega seotud, ühel aastal jäi isegi koolinoorte laulupidu vahele teatri pärast,” on õpetaja hingega iga ettevõtmise juures.

Viimsi Püha Jaakobi kammerkoor

Andrus Kalvet oli üks kammerkoori asutajatest ja dirigent aastast 1994. Enne uue kiriku valmimist lauldi Püünsi koolis. “Uus kirik on väga hea akustikaga ning oleme siin palju laulnud. Alates koori loomisest oleme palju ka mujal esinenud. Algaastatel tekkisid tihedad sidemed Soome ja Rootsi kogudustega. Meenub, et lisaks laulupeole astusime korra isegi tollasel Öllesummeril üles. Hiljem oleme esinenud Peterburis, Saksamaal, Itaalias, Islandil. Kuuludes Tallinna praostkonna alla, teeme tihedat koostööd Tallinna kirikute kooridega, eriti Tallinna Piiskopliku Toomkoguduse kooriga Laudate Dominum. Oleme andnud ühiseid jõulukontserte, kaasa teeninud presidentide ametivannutamistel ja muudel riiklikel teenistustel.” 9. detsembril esinetakse Viimsi kirikus koos Konguta kooriga.

Viimsi kooli vilistlaste koor

“Paljud vilistlaskoori liikmed on mulle tuttavad juba kaheksakümnendate lõpust ning kutsusin nad 2018 sügisel uuesti laulma,” räägib dirigent. Enne hirmsaid koroonaaastaid esineti palju valla üritustel, aga käidi ka näiteks Budapestis rahvusvahelisel koorifestivalil. Viimsi JazzPopFesti koorikonkursil teeniti parima B-kategooria koori tiitel. 2022. aastal käidi koorifestivalil Torunis, kus võideti hõbemedal ja kus kõrgetasemelist muusikat sai kuulata Poola, Leedu ja Saksa kooride esituses. “Poolas laulsime muusikat Tormisest Valgreni, esitasime nii Tobiasi motette kui ka džässitöötlusi,” kirjeldab Andrus nende repertuaari. Varsti hakatakse valmistuma tuleva aasta Harjumaa laulupeoks. 9. detsembril esinetakse Viimsi kirikus koos Onguta kooriga.

Koosloome: KOVide universaalne tööriist

KOOSLOOME Tartu ülikooli (TÜ) sotsiaalteadlane võttis paari aasta eest käsile koosloomepõhise koostöövõrgustiku juhtimismudeli loomise, millest võiks kohalikele omavalitsustele saada erinevatesse olukordadesse kohandatav tõhus töövahend.

Ain Alvela
vabakutseline
ajakirjanik

Ühiskondlike ja kodanikuühiskonna edendamisel esile kerkivate probleemide lahendamiseks loodud sotsiaalse innovatsiooni labor (SiLab) pakub teadusliku lähenemisega abi koosloomepõhiste projektide konstruktiivsel elluviimisel. SiLab'i tegevuses on muidugi nüansse rohkem, aga see on nende tegevuse eesmärkide kõige üldisem iseloomustus.

SiLabiga koostöös alustas TÜ ühiskonnateaduste instituudi sotsiaalse innovatsiooni kaasprofessor PhD Marko Uibu Eesti Teadusagentuuri (ETAG) sektoritevahelise mobiilsuse programmi (SekMo) raames koostama mudelit, mille abil ennekoike kohalikud omavalitsused (KOV) saaksid edaspidi erinevaid osapooli kaasates efektiivselt ja kodanikuühiskonna vaimuga kooskõlas valla või linna elus esilekerkivaid probleeme lahendada.

Juhtimismudelit arendati koos Viimsi vallaga ning kasutati ka siinseid näiteid. Lisaks tehti ka üldisem analüüs juba olemasolevate näidete kohta. Esialgu keskendusid teadlased sotsiaalvaldkonnale, aga Marko Uibu sõnul on võimalik seda ka muudele teemadele kohendada.

Otsuste koosloome viib elu edasi

SiLabiga koostööle ajendas teadlast vajadus pakkuda laborile teadusliku käsitlusena tuge koosloomepõhise võrgustiku juhtimismudeli loomisel ning selleks vajalike taut-

tauringute tegemisel ja praegu valdavalt kasutusel olevate meetodite analüüsimisel. Nimelt on SiLab ka siseministeeriumi kogukondade arendamise strateegiline partner, kus koostöö raames tegeldakse muu hulgas avalike teenuste koosloomega KOVide ja kodanikuühenduste vahel, samuti uussissirandajate tugivõrgustiku arendamise jm sotsiaalsete teemadega.

“Koosloomepõhisus tähendab seda, kui näiteks KOV kutsub kokku erinevad osapooled mingi teema arutamiseks. Meie projekti kontekstis võiksid need olla sotsiaalse kaitse, sotsiaalse turvalisuse või näiteks terviseiga seotud teemad,” kirjeldab Marko Uibu teadustöö sisu. “Need osapooled on sellised, kes omavalitsuse piirkonnas mingil viisil arutluse all oleva teemaga kokku puutuvad. Näiteks politsei, päästamet, pereõde, kohaliku raamatukogu töötaja, vabaühendused jne. Ühistel kokkusaamistel arutatakse, millised on põhilised väljakutsed probleemiga seoses, milline võiks olla iga osapoole roll selle lahendamisel, jaotatakse tegevused ning seejärel hakatakse nende kallal konkreetselt tööle, et lahenduseni või eesmärkide saavutamiseni jõuda. Oluline märksõna on koostöö ja tihe suhtlemine omavahel.”

Ühest küljest on sellisel koostöövormil koordineeriv ja infovahetuse funktsioon, mis on mistahes võrgustike tulemusliku koostegusemise puhul elementaarne. Teiseks kaasneb sellega sisuline probleemilahendamine. Viimase puhul on tähtis, et kõik need asjasse puutuvad osapooled ja huvigrupid oleksid valmis oma jõudu, aega ja tahet panustama. “Nii tekib omanikutunne ja kõigile jõuab kohale tead-

Koosloomepõhist koostöövõrgustiku juhtimismudelit arendati koos Viimsi vallaga. Foto: Linda Saarmets

mine, et mina võin asju otsustada ja minu tegevusest sõltub palju,” ütleb Uibu. “Loodame, et selline tegutsemisviis on tõhusam sellest, kui ainult KOV langetab ise kõiki otsuseid.”

KOVid koostavad regulaarselt oma tervise- ja heaoluprofiili, mille jaoks analüüsitakse andmeid ja tuuakse välja piirkonnas rohkem tähelepanu vajavad teemad. Probleem on aga, et heaoluprofiilis kirjeldatud väljakutsed ei pruugi saada lahendatud, sest vajavad eri osapoolte panust. “KOVil ei ole mõtet regulaarselt heaoluprofiilis tõdeda, et mingid teemad vajavad lahendusi. Tuleb osapooled kokku kutsuda ja hakata tegutsema,” leiab Uibu. “Heaolunõukogu formaat tähendab, et esimesel tasandil kohtuvad olulisemad huvigrupid ja teise tasandina saab juba moodustada konkreetsete ülesannete täitmiseks töörühmasid.”

Loodud võrgustik vajab hoolt

Teemasid, mida sellistes koosloomevõrgustikes arutada, on palju. Osad neist on ka sellised, mida KOV otseselt ise lahendada ei saagi. Aga kindlasti kuuluvad teemaderingi planeeringud, nn kogukonnametade raiumine, rattasõiduvõimalused, noorte ajaveetmise võimalused, turvalisus, rahvatervis jmt. Osapooli, kes neil teemadel soovivad ja peavadki kaasa rääkima, on rohkesti.

Uuringud on Uibu sõnul näidanud, et KOVides ollakse üldiselt valmis osapooli n-ö ümmarguse laua taha kokku kutsuma, ent edasise osas pole piisavalt teadmist – kuidas hiljem seda koosloomevõrgustikku luua, hiljem aga juhtida ja käimas hoida. “See ei ole asi, mis iseenesest toimib. Toimiv võrgustik nõuab päris palju tööd, panustamist ja ressursse. Isene- sest tundub asja loogika ju lihtne ja mõistlik, aga kui hakata uurima, siis Eestis esineb piirkondlikul tasandil häid näiteid paraku väga vähe,” iseloomustab Marko Uibu valitsevat olukorda teadlikult töösse rakendatud koosloomevõrgustike osas. “Tegevused kipuvad jääma puht formaalseks, koosloome pole kuigi avatud ning võrgustik koosneb vaid vallavalitsuse ja KOVi allasutuste töötajatest või korraldatakse küll kogukondlike avatud kokkusaamisi, aga need jäävad arutelu tasandile.”

Võrgustike juhtimismudeliga tahab Uibu anda KOVide käsutusse suhteliselt standardse lahenduse, milles lisaks kõigele muule sisaldub ka struktuur ja süsteemsus. Ta märgib, et valitsemisteooriates tuuakse ka välja, et omavalitsusasutuste oluline roll on tuua n-ö vahendajana kokku erinevad osapooled, pakkuda neile platvormi suhtlemiseks, et kõik saaksid üksteist ära kuulata, lahendusi otsida ja siis vastavalt kogutud infole langetada otsused.

Universaalne mudel ja tööriist KOVidele

Marko Uibu tunnistab, et Eesti omavalitsustes kohtab liigagi sage- li valitsemise või bürokraatia keskset juhtimist, ametniku rolli nähakse valitsemises või siis KOVi keskset rolli teenuste pakkujana. Sageli ei osata koostööd väärtustada, ei ta- juta selle olulisust ja puudub kaas- aegne koostöökuultuur.

Uuema arusaama kohaselt on aga kogu avaliku sektori põhiüles- anne vahendamine ja protsesside

suunamine ning koordineerimine. Tõsi, see nõuab teatud spetsiifilisi oskusi, mida KOVidel praegu na- pib, aga selle poole tasuks Marko Uibu hinnangul vähemalt püüelda.

Agakuivõrd KOVID üldse on hu- vitatud võimalikult paljude erine- vate arvamuste toomist ühise laua ümber? Lihtsam on ju ise otsused ära teha, lähtudes printsiibist, et demokraatia on hea küll, aga vaid teatud kogustes.

Marko Uibu märgib, et eks see sõltub palju teemast. Paljud otsu- sed ongi tööpooldest lihtsam ja ehk ka mõttekam ise ära teha ning elu- ga edasi minna. Aga kui mingid te- gevused puudutavad ikka paljusid osapooli, kas siis nende elujärje muutuse, toimetuleku või mille- gi muu kaudu, siis peaksid need osapooled tema arvates ikkagi ka aruteludes ja otsustamises osale- ma. “Koosloomevõrgustikes te- kivad ka uued tutvused inimeste vahel, saadakse rohkem aimu erine- vate asutuste või organisatsioo- nide tegevuse spetsiifikast,” räägib Uibu. “Tegelikult ei ole ju iseene- sestmõistetav, et näiteks kohalik konstaabel, päästemeeskond ja pe- reõde oleksid üldse omavahel sil- mast silma kohtunud. Või siis koo- li, raamatukogu ja noortekeskuse töötajad omavahel. Aga need koh- tumise tuleksid kindlasti kasuks, kasvõi mingite kiiret reageerimist nõudvate olukordade lahendamisel. Samuti on kogukondliku töö üks põhimõte piirkondlikke res- sursside ülesleidmine ja nende kõige paremal viisil rakendamine.”

Marko Uibu kinnitab, et koos- loomevõrgustike mudel tehti Viim- si pilootprojektis küll ennekoike sotsiaalse heaolu ja turvalisuse foo- kusega, aga seda saab üle kanda ka teistesse valdkondadesse, olgu nendeks siis planeeringute, kes- konna või millegi muuga seotud teemad. Ning jagada ka juba ole- masolevaid kogemusi.

* Artikli koostamisele aitas kaasa Eesti Teadusagentuur.

Kolmapäeval, 13. detsembril kl 18.00
Viimsi Püha Jaakobi kirikus
KOORIDE KONTSERT
JÕULUDE OOTEL

Esinevad:

Püünsi kooli mudilaskoor - dirigent Meryt Pastak
Viikerkoor - dirigent Indrek Umberg
Segakoor Viimsi - dirigent Vailke Sarn

Kontsert tasuta.

Pühapäeval, 10. detsembril kell 15.00
Viimsi Artiumi kammersaalis
**SEGAKOOR VIIMSI
JÕULUKONTSERT
ARTUR RAIDMETSAGA**

Kontsert tasuta

VIIMSI ROTARY KLUBI
ROTARY CLUB OF VIIMSI

**KUULUTAB VÄLJA STIPENDIUMI
2000 EUROT**

Soovime motiveerida ja tunnustada oma huvialal silmapaistvate tulemustega 16–22 aastast Viimsi õpilast või tudengit, kellel on:

- potentsiaal jõuda tippu antud alal;
- selge nägemus nii isiklikest sihtidest kui ka selle seotusest Eesti ühiskonnaga;
- tarmukust oma eriala tutvustamisel ja teiste kaasamisel Viimsi kogukonnas.

PALUME ESITADA TAOTLUS HILJEMALT 23.12.2023

Taotlus peab sisaldama:

- CV
- Motivatsioonikiri (kuni 1 A4)
- Taotluse põhjendus koos eelarvega
- Soovituskiri juhendajalt (digitaalselt allkirjastatud)

Valiku otsuse tähtaeg on 31.01.2024
Taotlus esitada e-posti aadressile: viimsirotary@gmail.com

Tervislik toitumine ja aktiivne eluviis

Tanel Einaste peres

TOITUMINE SchoolFood4Change (SF4C) projekt ei mõjuta ainult koolilapsi, vaid ka nende pere-liikmeid. Küsisin, missugused on toidueelistused ja -harjumused Korvpalliklubi Viimsi eestvedaja Tanel Einaste peres.

Laura Johanna Derkun

Viimsi SF4C projekti
töörühma koordinaator

Kodu on Taneli sõnul koht, kus luuakse alus tervislikele toitumisharjumustele. "Pereisa-na on mulle oluline tagada, et kogu pere saab kvaliteetset ja toitainete poolest tasakaalustatud toitu," sõnas ta. Kui algselt võib mõnele alustavale toidusedeli uurijale kõlada see keeruliselt, siis tegelikkuses on toidulaua tasakaalus hoidmine üpriski lihte – vaja on vaid mõnda teadmist ja arvutamisoskust.

Kodune toit on lastele igapäevane kütus, mis annab energiat, et nad saaksid nautida oma aktiivseid päevi ja keha koormuse all ei kannataks. Seetõttu on oluline, et just trennis käivad lapsed ei toituks pelgalt maiustustest või näiteks toitainete poolest vaesest kiirtoidust. "Treeningruumis näen kahjuks veel liigagi tihti tühje pakendeid, mis annavad alust arvata, et taskuraha eest soetatud snäkk kõige tervislikum ei ole," oli Einaste murelik. Tema arvates peaksid lapsevanemad rohkem rõhku pöörama mitmekesisele toiduvalikule, eriti noorte saavutussportlaste puhul.

Hommikune söögikord on Taneli peres päeva oluline algus, eriti laste jaoks. Olenemata sellest, kui kiire hommik võib tundu-

da, on oluline, et kõik pereliikmed sööksid hommikusööki. See aitab säilitada energiataset ning tagab füüsilise ja vaimse heaolu tervaks päevaks. See tuleks peredes lihtsalt harjumuseks võtta ja loomulikult on siinkohal võti lapsevanema enda eeskujul. Kui lapsevanem ise ei söö, on ka lapsel raske selle olulisusest aru saada.

Lapsed peavad sööma ka koolis ja pärast trenni

"Soovin lapsevanematele panna südamele teadmise, et päeva jooksul peavad lapsed saama mitu kvaliteetset toidukorda. Eriti need, kelle päevad trenni või huvialaringi tõttu pikaks venivad," sõnas Tanel Einaste. See tähendab koolilõunaid, kerget vahepala pärast kooli ning õhtusööki pärast trenni.

"Meie perele on tavaks igal võimalusel, kui minu töökohustused ja reisid seda võimaldavad, istuda õhtusöögi ajal koos laua taga. See on meie jaoks lisaks söömisele ka koht ja kvaliteetaeg, kus pere tuleb kokku, vahetatakse oma päeva juhtumisi, peetakse plaane," tõi ta näiteks.

Ilmselt ei imesta keegi, et lapsed võivad olla valivad ja väljendada eelistusi või vastumeelsusi teatud toidugruppide suhtes. Ehkki mõnikord on keeruline neid koolitoitu või teatud toiduaineid sööma veenda, on oluline, et nad mõistaksid, miks ühte või teist asja on mõistlik süüa ka siis, kui see lemmikute hulka ei kuulu. "Laste hari-

Tanel Einaste koos oma kahe pojaga.
Foto: Silver Raidla

mine toitumise osas on vanemate ülesanne ja kui ise eeskujuga piisavalt head tooni näidata, tulevad lapsedki järgi," oli ta kindel.

SchoolFood4Change projekt
Tanel leidis, et SF4C projekt on

väärtuslik algatus, mille eesmärk on muuta koolitoitu ja soodustada tervislike toitumisharjumuste kujunemist. Selle initsiatiivi toel võib tööpoolest muutuda midagi paremuse suunas. Projekt julgustab jälgima, mida lapsed päeval söövad,

eriti koormuse suurenedes. "Toitumise tähtsust meie kasvavatele lastele ei tohi alahinnata. Koolitoidu osas kaasarákimiseks olen käinud pisteliselt ka ise koolitoitu kooli sööklas proovimas. Seda saavad teha teisedki vanemad ning anda omalt poolt konstruktiivset tagasisidet toitlustajale. Samuti, olles ise proovinud, on kergem argumenteerida kodus lastega toidu maitse, välimuse või tekstuuri üle," ütles Einaste.

Taneli peres on olnud põhimõte, et kui vahel on koolis selline toit, mis tõesti ei meeldi, siis tuleb lapsel süüa päeva jooksul kodust kaasa võetud toitu kooli söögivahe-tunni ajal. Selleks saab lapse igal nädalal vaadata üle päevamenüü ja teha omad valikud. Ka kodune nädalane menüü planeerimine aitab vähendada toidukäike ja tagada, et toiduvarud on piisavad.

Tanel rõhutas veelkord, et sage-li minnakse mugavuse teed, tellides valmis-toite ja tarbides seeläbi liigselt kaloreid. Väljas einestamises ei ole tema sõnul midagi vales-ti, kuid ka siis tasub teha teadlikke valikuid ning mõelda, mida, millal ja kui palju. Erinevalt kodus kokkamisest me väljas süües toidu koostist ei kontrolli.

Samuti juhtis ta tähelepanu laste vajadusele õppida lugema toiduainete silte, teadmaks, mida üks või teine toit tegelikult sisaldab, et läbi selle vältida liigse suhkru tarbimist. Kõige lihtsam on siinkohal menüüst välja jätta magusad joogid.

Tervislike harjumuste kujundamise hulka kuuluvad kodused kooskokkamised. "Meie peres on populaarsed näiteks pühapäevased pannkoogid ja kodune pitsa, mis innustavad lapsi nautima mitmekesist toitu. Kõike võib süüa, aga oluline on, kui palju," ütles Einaste kokkuvõtteks.

☆☆☆☆☆

"Vägev lavastus ja suurepärased tipproolid väga headelt näitlejatelt."

mu di

JAANUARIS ja VEEBRUARIS Viimsi Artiumis

PAUL-EERIK RUMMO

TUHKATRIINUMÄNG

Karl Laumets - René Reinumägi

Päärü Oja - Ester Kuntu - Elmo Nüganen - Mirtel Pohla
Jaanika Arum - Piret Krumm - Epp Eespäev

PILETID: piletitasku

KONGUTA SEGAKOOR
dirigendid Moritz Seer ja Ragne Lind

&

dirigent Andrus Kalvet

VIIMSI KOOLI VILISTLASKOOR

Viimsi Püha Jaakobi kirikus

7. detsembril 2023 kell 16.00

Sissepääs on tasuta.

1. Pakend ei ole prügi.

Sellest saaks uus toode, kui 2. kogud selle olmeprügist eraldi.

Vii pakend lähimasse pakendipunkti või telli teenus koju. 3.

#LIHTNE

tvo

Vaata lisaks: tvo.ee/lihtne

“Viimsi Noorte Jutud” tõi kokku kümnekond noort

■ 16. novembril kogunesid Viimsi raamatukogus taas aktiivsed Viimsi noored ja noorsootöötajad. Lisaks vallas toimuvale räägiti kohtumisel ka laiemalt noorsootööst st üleriigilisest ja rahvusvahelisest noorsootööst.

Sel kohtumisel olid põhifookuses “Noorte oma eelarve”, projekt SchoolFood4Change ja rahvusvaheline keskkonnaprojekt. Ühiselt analüüsiti ka valla huvihariduse ja -tegevuse võimalusi, aga ka kitsas-kohti.

Üldjuhul kord kuus toimuva “Viimsi Noorte Jutud” ümarlaua eesmärk on tõsta erinevate osapoolte teadlikkust noorsootööst, vahetada informatsiooni, kavandada koostöös noorte tegevusi ning toetada nende omaalgatust. Ümarlaud koondab koolide õpilasesinduste, noortevalikogu ja noortekeskuse esindajaid, noorsootöötajaid, koolide huvi- ja/ või noortejuhte ning noorsootöoga tegelevaid ametnikke. Ümarlauda del antakse ülevaate asutuste ja organisatsioonide tegevustest ning võimalikest ühistest tegevussuundadest.

Kellel on soov olla kaasatud ümarlaua “Viimsi Noorte Jutud” vestlustesse või jagada Viimsi valla noortevaldkonna teemadel arvamust, palume ühendust võtta e-posti teel kadi.bruus@viimsivv.ee. Järgmine kokkusaamine toimub 7. detsembril kell 16.15.

Kadi Bruus
haridus- ja noorsootöö peaspetsialist

Kohtumisel räägiti nii üleriigilisest kui ka rahvusvahelisest noorsootööst. Foto: Kadi Bruus

Maltal toimunud õpiränne keskendus vähemate võimalustega noorte kaasamisele

■ 8.–14. oktoobrini toimus Eesti noorsootöötajate kogu korraldusel kohalike omavalitsuste noorsootöötajate Erasmus+ õpiränne Malta-le. Selle eesmärk oli tutvuda sealse noorsootöö korralduse ja parimate praktikatega. Kohtumisel keskenduti vähemate võimalustega noorte kaasamise teemale ning läbisime ka vastava koolituse, mille korraldas Prisms Malta. Eestist osales õppevisiidil üheksa noorsootöötajat.

Õpirände jooksul külastasime erinevaid organisatsioone ning tutvusime nende tegevusega: Erasmus+ agentuur (National Youth Agency), noorte turvakodu (St Patricks Residential Care Home), Malta ülikool (University of Malta, Faculty for Social Wellbeing) ja kohalik noortekeskus (Friends of the Earth Malta). Lisaks tutvumisele läbisime koolituse, kus keskendusime hariduslike erivajadusega noorte kaasamisele noorsootöösse. Kohtusime ka hariduslike erivajadustega noortega. Eesti noorsootöötajad tegid ühise ettekande, milles andsime ülevaate nii riiklikul kui ka kohalikul tasandil tehtavast noorsootööst.

Maltal saavad juba 16-aastased noored osaleda nii KOVi, riigi- kui ka europarlamenti valimistel. Meil oli võimalus kohtuda noorega, kes osutus valituks 17-aastaselt kohalikkude omavalitsusse ning jagas nüüd, 21-aastasena, oma kogemusi valla juhtimisest ja töökorraldusest.

Õppereisil sain aru, et meil Eestis ja Viimsis on sellel teemal piisavalt võimalusi, kuidas tegevusi arendada ja edasi liikuda. Loodan, et saame ka edaspidi Erasmus+ projekti raames Viimsi ja Malta organisatsioonide vahel koostööd teha.

Kadi Bruus
haridus- ja noorsootöö peaspetsialist

Eesti noorsootöötajad Maltal. Foto: erakogu

Viimsi IVA ehk Iga Vanem Aitab

NOORTE RISKIKÄITUMINE Aasta 2022 lõpus liitus Viimsi vald justitsministeeriumi rahastatud projektiga, mille eesmärgiks oli noorte riskikäitumisele kaldumise ennetamine. Esimese tegevusena tõlgiti eesti keelde Islandi projekti “Planet Youth” eeskujul vanematele suunatud hea tava kokkulepped.

Karin Meikas

Viimsi kooli arendusjuht

Laste riskikäitumise ennetustöös ja märkamises on lapsevanemal määrav roll ning üks suurimaid kokkupuutepunkte valla ja lapsevanema vahel on kool. Hea koostöö aluseks on usalduslik suhe ja vastutustunne kõigi osapoolte poolt. Selleks, et lapsevanem tunneks vastutust ka oma lapse eest koolis, on oluline teda kaasata iga-päevasesse kooliellu ning anda talle teadmisi selle kohta, mida, miks ja kellega tema laps koolis teeb.

Valla tasandil loodud töögrupp eesotsas Viimsi kooliga töötas 2023. aasta kevadel välja Viimsi valla lapsevanemate kaasamise strateegia Viimsi IVA ehk Iga Vanem Aitab. Strateegia peamine eesmärk on lapsevanemate kaasamise kaudu lapsi ümbritseva keskkonna turvalisemaks muutmine. Iga Viimsi valla laps ja õpilane peab tundma, et talle kui ühiskonna olulisele liikmele on ühesugused ootused nii koolis, koolist väljaspool kui ka kodus. See läbi saavutame sõbralikumaa ja turvalisema keskkonna oma kogukonnas ning suudame märgata ja ennetada ka noorte riskikäitumist. Lihtsustatult öeldes kaotab ühtsete kokkulepete jälgimine ära probleemid stiilis “miks tema tohib õhtul nii kaua õues olla, kui mina pean kell kaheksaks tuppa tulema” ning lapse arengu vajadustest lähtuvate kokkulepete jälgimine muutub kogukonnas normiks.

Koostöö lapsevanematega

Lapsevanemate kaasamise strateegia hõlmab endas nii vallaüleseid kui ka

töögruppis osalevate koolide (Viimsi, Haabneeme, Püüsi ja Randvere kool) koolipõhiseid tegevusi, mille eesmärgiks on lapsevanematega koostöö tõhustamine ning lapsevanemate toetamine hea tava kokkulepete täitmisel. Vallaüleselt koolitatakse sel aastal Terwise Arengu Instituudiga koostöös uute lapsevanematega alustanud klassijuhatajaid (enamasti 1. ja 5. klasside klassijuhatajaid).

Koolituse eesmärk on õpetaja eneseareng lapsevanemaga suhtlemisel. Lisaks on loodud tugimaterjal klassijuhatajale hea tava kokkulepete sõlmimiseks ning lapsevanematele jagamiseks.

Strateegia kesksel kohal on aga juba eelnevalt mainitud hea tava kokkulepped, mis on justkui raamistik, millest peaksid iga klassi lapsevanemad omavahel kokku leppima konkreetsed, oma klassi kokkulepped. Esmapilgul kokkuleppeid vaadates tunduvad need enamike jaoks iseenesestmõistetavad, kuid siinkohal on vajalik siiski kõikide osapoolte – kooli, lapsevanemate ja valla – ootuste ühine kaardistamine ja lahtimõtestamine, et neid mõista ning ühiselt jälgima asuda. Need kokkulepped hõlmavad erinevaid aspekte nagu õppimise olulisuse rõhutamine, lapse koolipäeva vastu huvi tundmine, abi

pakkumine kodutööde tegemisel, kiusamise märkamine ja sellest teavitamine, kvaliteetaja veetmine lapsega ning palju muud.

2023. aasta kevadel viidi taoline kokkulepete sõlmimine pilootprojektiina läbi ka ühes Viimsi kooli 1. klassis. Kahe kohtumise jooksul kinnistus teadmine, et taoliste lapsevanematega kohtumiste järele on karjув vajadus, sest juba 1. klassis on lapsevanemate arusaamad ja seisukohad laste vajadustest väga erinevad. Seda mitte ilmtingimata põhimõteteliste erinevate seisukohtade tasandil, vaid pigem teadlikkusest või probleemide teadvustamisest tulenevalt.

Pilootklassi lapsevanema Kristi sõnul on projekti käigus alguse saanud lapsevanemate kohtumised jätkunud ka sel aastal ning selle suurimaks väärtuseks on omavaheliste arutelude tu-

Hea tava kokkulepped

1. Selgitan oma lapsele, et õppimine on oluline nii talle kui ka teistele kaasõpilastele.
2. Tunnen iga päev huvi lapse koolipäeva vastu ja pakun vajadusel abi kodutööde tegemisel ning tagan selleks meeldiva keskkonna.
3. Märkan, kui mu laps on kiusamise ohver või kiusaja ning teavitan sellest kooli ja vanemaid, et õpilane tunneks ennast turvaliselt ja oleks rõõmsameelne õppija.
4. Veedan oma lapsega iga-nädalaselt kvaliteetaega. Võimalusel osalen aktiivselt kooli poolt pakutavatel üritustel ja koosolekutel.
5. Lepin lapsega kokku tema väljasviibimise aja, lähtudes seadusest ja lapse unevajadusest, et lapsel oleks võimalik puhununa kooli minna.
6. Tean lapse sõpru ja klassikaaslast ning suhtlen vajadusel nende vanematega.
7. Arutan oma lapsega veebisuhtlemisest ja teen kokkuleppeid interneti kasutamise kohta.
8. Ma ei osta oma lapsele või tema sõpradele tubakatooteid, alkoholi või teisi meelemürke.
9. Veendun, et lapsel on juurdepääs ainult oma vanuse ja arenguga sobivatele filmidele, videomängudele ja veebimaterjalidele (PG 12+ vanusele või alla lubatud tooted).
10. Tagan, et minu kodus ei toimu teismeliste pidusid, kus tarbitaks alkoholi, tubakatooteid ja/või teisi meelemürke.
11. Arendan oma lapse empaa-tiivõimet, julgustan teda oma arvamust avaldama ja oma tegude eest vastutust võtma.
12. Loon enda lapsega usaldusliku suhte ning õpetan teda teisi kohtlema austavalt ja kaasavalt.

lemusena tekkinud avatud inforuum. Kokku on lepitud ühised arusaamad ja väärtused, millest lastega suhtlusele nii kodus kui ka koolis lähtutakse. Lapsevanemad on võtnud aktiivsema rolli klassi õpirahu tagamisel ja toetavad õpetajat erinevate murekohtade lahendamisel.

Koolitasandi tegevused võivad kooli olla väga erinevad. Nendeks võivad olla näiteks õpilastele, lapsevanematele või õpetajatele suunatud koolitused, koostööd arendavad ettevõtmised. Kokkuvõttes on Viimsi valla vanemate kaasamise strateegia oluliseks sammuks lapsevanemate aktiivsema kaasamise suunas kooliellu. Selle strateegia raames viiakse läbi mitmeid tegevusi, mis aitavad luua tugevama ja teadlikuma lähenemise lapsevanemate kaasamiseks ning lapsevanemate koostöövalmiduse suurendamiseks. Loodetavasti toob see kaasa parema suhtluse ja koostöö lapsevanemate, klassijuhatajate ja koolide vahel ning aitab luua Viimsi valla lastele turvalise ja toetava keskkonna.

Muusikaline kogupereetendus “Amahl ja öised külalised” sai inspiratsiooni maalikunstist

JÕULUETENDUS 19. detsembril etendub Viimsi Artiumi suures saalis Gian Carlo Menotti muusikaline kogupereetendus “Amahl ja öised külalised.” Jõuluime loo toob lavale kollektiiv Opera Veto.

Aivar Kaseste

Opera Veto juht

Gian Carlo Menotti (1911–2007) oli Itaalia-Ameerika helilooja, libretist ja kahekordne Pulitzeri preemia laureaat ooperite “Konsul” ja “Püha Bleeckeri tänav” eest. Ta on kirjutanud ise kõikide oma ooperite libretod, lisaks 28 ooperile on Menotti loonud ühe balleti, klaveri- ja viiulikontserdi ning sümfoonia.

Amahli lasteooperi inspiratsiooni allikaks on Hieronymos Boschi maal “Maagide austamine”.

Itaalias sündinud ning Ameerika Ühendriikides üles kasvanud ja töötanud helilooja on lavastuse saamisloost rääkinud järgmist: “Otsisin inspiratsiooni jõuluteemalise teleooperi tarvis ning sattusin nägema Boschi maali. Itaalias ei toonud kingitusi jõuluvana, vaid kolm maagi ehk tarka – Kaspar, Melchior ja Balthasar.” Helilooja noorem vend oli millegipärast veendunud, et Kaspar oli kõva kuulumisega. Nii saidki lasteooperis karjuspoiss Amahli öisteks külalisteks kolm tarka, kellest ühel oli üpris kehv kuulmine.

Südamlik jõululugu

Ooperi tegevus toimub Petlemma lühikesel ajalal. Amahl on vigase jalaga karjuspoiss, kes on käimise hõlbustamiseks vestnud endale lihtsa kargu. On hiline õhtutund, kristalselt puhas talvine taevas on tähtedega üle külvatud, nende keskel särab Jõulutäht. Hütist väljas, mitte kaugel uksest, istub kivil suurde pleedi mähkunud Amahl ning puhub karjasevilet. On aeg magama

Kolm tarka: Aarne Talvik, Aivar Kaseste ja Atlan Karp. Foto: Jaan Krivel

heita, aga imeliselt helklev taevas ja sabaga täht ei anna Amahlile kuidagi asu ning alles ema tungival pealekäimisel heidab ta vastumeelselt ja rahutuna asemele. Keset ööd kõlab vali koputus, Amahl avab ukse ning tema mõõtmatuks imestuseks seisavad seal kolm võõrast. Nad on riides uhkelt nagu kuningad ja paluvad öömaja, olles sabatähe kannul käinud läbi pika-pika maa. Täht näitab neile teed ühe erilise lapse juurde. Lõpuks sünnib jõuluime, Amahl läheb kuningatega kaasa, et viia ka enda poolt kingitus Pühale Lapsele.

Kes lavale astuvad?

Opera Veto ooperistuudio on asutatud kahe laulja poolt: Atlan Karp (bariton) ja Aivar Kaseste (tenor). Nende eesmärk on tuua lavale nii Eestis kui ka mujal maailmas vähemtuntud ja unustatud kammer- ja lühioopereid, anda eneseteostus- ja täiendamisvõimalusi Eesti lauljatele, lavastajatele ja pianistidele. Nad on Eestis ainsad, kes kammer- ja lühiooperitega järjekindlalt tegelevad. Alates 2020. aastast kutsus Opera Veto koostöös Vello Jürna pärijate, Väike-Maarja Muusikaseksi ja Väike-Maarja omavalitsusega ellu Vel-

lo Jürna nimelise vokalistide konkursi, mille osalejad on saanud võimaluse nüüd oma suurepäraseid andeid selles lavastuses ka rakendada.

- Gian Carlo Menotti “Amahl ja öised külalised” etendub Viimsi Artiumis 19. detsembril kell 19
- Lavastaja – Thomas Wiedenhofer (Saksamaa), kunstnik – Helen Moon, koreograaf – Katharina Wiedenhofer (Saksamaa), MUBA sümfooniaorkester: dirigent Jaan Ots, muusikaline juht – Toomas Kaldaru (Itaalia), klaver – Marko Martin, Aarne Talvik
- Osatäitjad: Amahl – Anneliis Volmer, ema – Eva Maria Shepel, Kaspar – Aivar Kaseste, Melchior – Atlan Karp, Balthazar – Kristjan Häggblom, paaž – Egon Laanesoo, karjused (koor K.O.O.R.), tantsijad (Eesti Tantsuagentuur)
- Piletid on müügil kodulehel fienta.com/et/amahl-ja-oides-kulalised

Teated

Kontsert lastele Viimsi Artiumis

■ 17. detsembril leiab Viimsi Artiumi kammersaalis aset põnev kontsert väikestele muusikasõpradele, mis pakub noortele kuulajatele suurepärase võimaluse tutvuda kolme prantsuse helilooja loominguga.

Kolmveerandtunnises kavas kõlab programmeeritud muusika 20. sajandi alguses aktiivselt tegutsenud Maurice Ravelilt, Gabriel Pierné'lt ja Claude Debussy'lt. Raveli värvirohke viieosaline süit “Minu hane-ema” on inspireeritud 17.–18. sajandi prantsuse muinasjutustest.

Pierné' kuueosaline tsükkel “Album pour mes petits amis” on samuti pühendatud lastele, andes ühelt poolt elavalt edasi lapsepõlve mängude ja elamuste emotsioone, teisalt olles aga väga heaks õpperepertuaariks alustavatele muusikutele.

Kontserdi lõpetav Debussy “Serenaad nuku jaoks” on pärit helilooja tütrele pühendatud klaverikogumikust “Lastenurk”.

Kontserdil astuvad üles noorema põlvkonna tunnustatud muusikud Maria Elonen (flööt), Kirke Pertel (oboe), Kevin Mattias Klasman (klarnet), Jakob Peäske (fagott) ja Jürnas Rähni (metsasarv).

Meeta Morozov
muusikateadlane

Noorte heategevuslik kontsert

■ 12. detsembril kell 19 annavad kultuuri- ja hariduskeskuses Viimsi Artium heategevuskontserdi “Üheskoos” kohaliku muusikakooli keelpilliorkester ja ETV tütarlastekoor. Kontserdiga kogutakse raha lähisuhtevägivallast kannatada saanud laste vaimse tervise taastamise toetuseks.

Esitusele tulevad traditsioonilised jõulu- ja kaunid koorilaulud. Lisaks orkestrile ja koorile on lavale oodata ka üllatusesinejaid. Dirigendid on Edmar Tuul ja Aarne Saluveer. Kontserdile on oodatud kõik, kes soovivad aidata abivajajaid, peavad lugu kaunist muusikast ja soovivad veeta mõnusa õhtu heas seltskonnas. Tegemist saab olema hubase kontserdiga, kuhu ootame kõiki pereliikmeid, sõpru ning tuttavaid nii Viimsist kui ka mujalt Eestist. Soovime veeta üheskoos mõnusalt aega piparkookide, glögi ja hea muusika saatel ning aidata neid, kes abi vajavad.

Viimsi muusikakooli missiooniks on anda noortele võimalus ennast muusika kaudu väljendada ning toetada nende kujunemist mitmekülseteks ja avara silmaringiga isiksusteks. Muusikutena on meil privileeg seista sadade ja tuhandete inimeste ees, kes kõik vaatavad ja kuulavad meid. Seda võimalust tuleb kasutada ära millekski suuremaks kui vaid meelelahutuseks. Seetõttu soovime me antud kontserdil avada silmi, aga ka ulatada abikäe.

Viimsi sotsiaalvaldkonna abivallavanema Katrin Markii sõnul on selline algatus noorte enda poolt väga oluline. “Lähisuhtevägivall on meie kõigi ühine probleem ja selle tõsidust tuleb mõista igas kodus, koolis, lasteaias ja töökohas. See, et Viimsi muusikakool on ohvrite toetamise võtnud oma südameasjaks, on suur asi. Viimsi kogukonnale lähevad need teemad korda ja ma loodan, et see õhtu toob kokku palju kirglike muusikasõpru ja abistajaid,” ütles Katrin Markii.

Oleme seadnud eesmärgiks kokku koguda vähemalt 2000 eurot. Kontserti aitab korraldada ja kogutud annetuse jõudmist abivajajateni koordineerida Lions Club Viimsi Ranna ning Viimsi vallavalitsus.

Pileteid kontserdile saab soetada piletitaskust (www.piletitasku.ee/et/event/5206) ja kohapealt. Kogutud piletitulu läheb kõik Viimsi laste toetuseks, kelle vaimne tervis vajab lähisuhtevägivalla tõttu taastamist.

Edmar Tuul

Viimsi muusikakooli direktor

Preemia antakse üle president Lennart Meri sünniaastapäeva tähistaval üritusel

**LENNART MERI
PREEMIA**

ESITA TAOTLUS 10. JAANUARIKS
LISAINFO: viimsi.ee/lennartmeripreemia

VIIMSI

EDENDADES
Montessori
HARIDUST

**UUE MONTESSORI
KOOLIKLASSI
INFOPÄEV**

tasuta üritus kogukonnale

28. jaanuar 2024
täpsem info lähiajal

WWW.MONTESSORIHARIDUS.EE/KOOLIKLASS

VIIMSI TALUTURG

Värske kodumaise kauba ja eheda miljöoga taluturg töötab Viimsi Vabaõhumuuseumis

igal laupäeval

kell **10.00-14.00**

Müügil eestimaine väärt kraam!

Kes hommikuti turul käib, see asjata ei longi.

Väärikate ülikooli aasta viimase loengu peab Timo Oja

■ Tartu ülikooli juhitud väärikate ülikooli programmid toimuvad kokku 15 piirkonnas üle Eesti. Viimsi väärikate ülikooli kolmas loeng toimub 14. detsembril kell 13 Viimsi huvikeskuses.

Detsembris, aasta pimedaimal kuul, toimub loeng teemal "Unetarkus: praktilised nõuanded paremaks uneks". Loengu annab Timo Oja (pildil), kes on innukas uneteaduse uurija ning omandanud sertifikaadi rahvusvaheliselt tuntud Precision Nutrition programmis "Sleep, Stress and Recovery Coach". Olles ise kimpus kogu öö rahulikult magamisega, on see teda suunanud otsima erinevaid põhjuseid ja praktilisi lahendusi, mis aitavad tagada ka stressirohketel perioodidel rahuliku une. Loengus tuleb lähemalt juttu erinevatest uneharjumustest ja -rutiinidest. Räägitakse ka sellest, mis toimub öju ja kehaga magamisel ning mis rolli täidavad erinevad unestadiumid. Lisaks annab Timo mitmeid praktilisi tööriistu ja soovitusi pingelisteks perioodideks.

Liikumisaasta puhul on vallavalitsuse kultuuriaktsioonid planeerinud iga sügissemestri 1,5-tunnise loengu keskele 15-minutilise liikumispauusi, kus kogenud tervisejuht näitab ette harjutusi, mida on võimalik absoluutselt kõigil ettevalmistuseta ja saalitoolidel teha.

Viimsi väärikate ülikooli 2023/24 õppeaasta loengud toimuvad kord kuus neljapäeviti kell 13–14.30.

Registreerimine loengutesse on avatud kodulehel www.ut.ee/et/sisu/vaarikate-ulikool-viimsi-vallas. Lisainfot saab e-posti teel kadri.sild@viimsivv.ee või telefonil 602 8880.

Kadri Sild
projektijuht

Konkurss Viimsi JazzPopFest täitis päeva muusikaga

■ 25. novembril toimus Viimsi JazzPopFesti konkurss, millest võttis osa seitse vokaalansamblit ja kuus koori. Viimsi Artiumi suures saalis toimunud konkursil jagati preemiaid kolme kategooria parimatele.

Tulevikukooride arvestuses jäid esimest kohta jagama Võru muusikakooli lastekoor Ritsik ja Haabneeme kooli lastekoor. B-kategooria kooride konkursil nimega "Just For Fun" sai esimese koha segakoor Tule-säde, teise koha Jakob Westholmi gümnaasiumi segakoor Kevade ning kolmanda koha Tabasalu kammerkoor. Eripreemia kooride konkursil läks Viona Vipperile erakordselt ilusa solo laulmise eest.

Vokaalansamblite konkursil "Little Less" saavutas esimese koha ansambel Fran, teise koha vokaalansambel 5 ning kolmas koht läks jagamisele kahe ansambli – Indigo ja Tallinna ülikooli vokaalansambli Vox Nova – vahel. Samuti jagati eripreemiaid, mis vokaalansamblite arvestuses läksid ansamblile Indigo nende laulu "Ulv, ræv, hare" esituse eest, vokaalansamblile Vox Nova laulu "Butterfly" esituse eest ning Maria Väilele kui parimale arranžeerijale.

Lauluragina eripreemia ja võimaluse osaleda ning esineda kevadel Lauluragina festivalil pälvis Võru muusikakooli lastekoor Ritsik.

Õhtusel lõppkontserdil said esineda žürii poolt välja valitud koorid ning õhtu peaesineja oli Aili koos oma bändiga.

Viimsi JazzPopFest 2023 žüriiliikmed olid Edmar Tuul, Villu Veski ja Kelli Uustani.

Harri Ausmaa
kultuuriaktsioonide juhataja

Rahvamuusikaansambli Pirita täitus 40. tegutsemisaasta

JUUBEL Rahvamuusikaansambel Pirita (RMA Pirita) on Viimsis tegutsenud 40 aastat. Juubeli puhul korraldati 25. novembril kõigile huvilistele meeleolukas kontsert, kus oli nii laulu, tantsu kui ka muusikat. Kontsert oli tasuta, kuid vabatahtlikud toetused olid teretulnud.

Tiiu Sarv
RMA Pirita liige

Kontserdi alguses valgus lavale kaheksa ühesugustes triibulistes seelikutes pillinaist pluss üks triibulise vestiga pilli- ja laulumees – „... siit nurgast ja sealt nurgast keskpõrandale kokku“. Sellise lauluga saigi kontsert lõbusa hoo sisse! Lisaks tuli esitamisele August Sarraapi soololaulu, kandleduot ja lokupillimängu. Ühes loos mängis kaasa viiuligrupi järelkasv, 8-aastane Hilde Lii, keda on juba mitmeid aastaid esinemistele kaasatud.

Mängiti ka tantsusaadet headele sõpradele – Valla-aluse rahvatantsijatele, kes oma hoogsate tantsudega meie kontserti ilmetama tulid. Oleme ennegi nendega koostööd teinud, näiteks tuuritanud koos mööda Saaremaad ja Hiiumaad.

Kontserdil esinesid meie kauaaegsed sõbrad: Nõmme pillikoor ja Viimsi Rahvakultuuri Seltsi kollektiivid – kapell Viimsi, segakoori Viimsi esindus ja juba mainitud rahvatantsurühm Valla-alune. Kontserdi lõpetasid Pirita rahvamuusikud ise. Selles osas pidi kaasa mängima ka ansambli Rootsisis elav viiuldaja, kuid lumetormi ja raskete teeolude tõttu Stockholmist regioonini jäi ta laevast maha ja ei jõudnudki kontserdile.

Rõõm oli näha saalis nii palju inimesi. Õnnitlussõnade edastamiseks astusid lava ette Viimsi vallavanem Illar Lemetti, Viimsi vallavolikogu kultuurikomisjoni esinaine ja Viimsi huvikeskuse esindajad. Sõna said ka külaliskollektiivide esindajad ja teised soovijad.

Ansambli liikmeid oli üllatama tul-

Rahvamuusikaansambel Pirita ja Hilde Lii. Fotod: Peep Kirbits

Sünnipäevapeol oli Viimsi huvikeskuse saal rahvast täis.

nud Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi (ERRS) juhatuse liige Kristi Alas, kes andis kätte pika staažiga pillimeestele ja aktiivsetele ansambli liikmetele ERRSi tunnustusmärke ja tänukirjad.

Autasu tuli ka Eesti Kultuurkapitalilt, kes tunnustas pikaajast juhendajat August Sarraapi rahalise preemiaga. Rahvakultuuri sihtkapital eraldas tunnustuspreemiaid abijuhendajale Lilian Küttisele ja asutajaliikmele Anne Vahemäele. Tunnustuse saanud pillimehi tervitati energilise aplausiga.

Hiljuti selgus, et RMA Pirita on ERRSi aastapreemia nominentide hulgas

aasta kollektiivi kategoorias, kus tunnustatakse valdkonnas silmapaistvamaid tegijaid. Preemia saajad kuulutatakse välja 2. detsembril Kohtla-Järve kultuurikeskuses.

RMA Pirita tänas omalt poolt tänumedaliga Viimsi vallavanem Illar Lemetti, valla kultuuriaktsioonist Harri Ausmaad ja Ott Kaske, volikogu kultuurikomisjonist Pille Petersood, ERRSi esindajat ja Viimsi huvikeskuse peret.

RMA Pirita liikmed tänavad rohkemvõimelist kontserdi publikut, külalisesinejaid, kes rikastasid meie kontserti, Eesti Kultuurkapitali ning ERRSi tunnustuspreemiate ja -märkide eest, Viimsi vallavalitsust, kes toetas kogu juubelikontserdi korraldamist ja õnnestumist.

Ajalugu

■ Ansambel alustas tegevust 1983. aastal Pirita lüllekasvatuse näidissovhoosis. Endisteks juhendajateks on olnud Heldur Vaabel ja Ahto Nurk, praegu on juhendajaks August Sarrap ja abijuhendajaks Lilian Küttis. Asutajaliikmetest on praeguseks ansamblis Anne Vahemäe, kes mängib akordkannelt.

Parim viis viimsilasteni jõudmiseks on reklaam Viimsi Teatajas!

Telli oma toote või teenuse reklaam juba täna.

Vaata lisaks: viimsi.ee/reklaamihinnad

Kas sina teadsid, et Viimsi Teataja:

- on viimsilaste seas kõige kõrgemalt hinnatud infokanal Viimsis toimuva kohta
- tiraaž on 10 860
- ilmub kaks korda kuus
- on 24-leheküljeline
- on vallaelanikele tasuta

Viimsi Teataja

Elmo Nüganen tähendusrikkas “Tuhkatriinumängus”

LAVASTUS Uus teater MUDI etendab jaanuaris ja veebruaris Viimsi Aritumi suurel laval Paul-Eerik Rummo legendaarset “Tuhkatriinumängu”. Kaasaegne edasiarendus tuntud muinasjutust algab üheksa aastat hiljem, kui Prints kahtlustab, et sai endale abikaasaks Vale-Tuhkatriinu. Lavastusega seoses ajasin tuttu töötsinguid, intriige ja sügavat inimlikkust täis lavastuse ühe osatäitja, armastatud Elmo Nüganeniga.

Karl Laumets

“Tuhkatriinumängu” lavastaja ja MUDI asutaja

Keda sa lavastuses mängid?
Peremeest.

Kes on Peremees?

Ta on tegelane, kes tahaks olla Pere-meis kogu selles loos, aga kahjuks ta ei saa seda olla. Nimelt on seal üks teine tegelane, kelle puhul Peremees tajub, et see vist on tähtsam kui tema.

Kuidas oli taas näitleja rollis olla?

Mõtlesin algul, et miks mulle see ettepanek tehti ja mida minult oodatakse, ning läksin üsna julgelt oma teed. Kui lavastaja oleks saalis öelnud: “Nii ei tohi teha!”, oleksin ta ära kuulnud ja tahtnud minna ikka oma teed. Kui ta

Elmo Nüganen arutlemas “Tuhkatriinumängu” teemadel.

Perenaist kehastav Epp Eespäev “Tuhkatriinumängu” legendaarses stseenis. Fotod: Herkki-Erich Merila

veel kord seda oleks öelnud, siis oleksin küsinud, miks ma nii teha ei või nagu mulle tundub – kui ta mind veenab, siis teen nii. Aga meil sellist situatsiooni päriselt ei tekkinud, sest saime lavastajaga asjadest enam-vähem ühtmoodi aru.

Miks on “Tuhkatriinumäng” nii märgiline teos eesti teatriloo?

Paul-Eerik Rummo kirjutas universaalse loo, aga tol hetkel, kui see teatriuendaja Evald Hermaküla poolt tellitud lugu valmis sai, siis tema ja tema põlvkond lugesid või tahtsid lugeda ja näha seda teistmoodi. Hästi lihtsalt öeldes – Peremees oli eestiaegne mees, kes läks konformismile, ja Perenaine oli nõukogude võimu esindaja, kes haaras võimu. Sinna vahele tuli Prints, kes tahtis aru saada, kas kõik see, mida oli kuulnud oma isadelt ja isaisadelt ning mida Peremees ja temataolised räägivad Eesti Vabariigist, kas see kõik on tõde? Või on õigus Perenaisel, et me 20. juunil 1940 andsimegi oma

hääle võimule, mida meie kõik soovisime? Ja nüüd need 1960ndate põlvkonna tudengid – see vabaduselaine –, nad olid dilemma ees: kas siis isal ehk “vanadel” on õigus või on “uutel” õigus? See, et Hermaküla nägi või tahtis seda lugu niimoodi näha, määras ära, et kogu tema põlvkond nägi seda pigem nii. See lugu läks teatrijalukku mitte ainult sellepärast, et see oli väga hea näidend ja lavastus, vaid et sel oli eriline tähendus ühele ajastule ja põlvkonnale. Ma arvan, et lavastus, milles ma osalen, on rohkem sarnane sellele, kuidas Paul-Eerik selle kirjutas.

Mis juhtus üheksa aastat tagasi?

Mitte keegi ei tea. Ma arvan, et isegi Rummo ei tea. Ma rõhutan, et Paul-Eeriku lugu ei ole Tuhkatriinu muinasjutt, see on Tuhkatriinumäng ja seda võiks võrrelda kriminulliga – Sherlock Holmesi mäng, Poirot’ mäng, Eesti vabaduse mäng, abielumäng, Eesti Euroopa Liidus mäng, mäng “Me oleme surematud” jne. Me kõik eeldame, et uurija on väljaspool kahtlust ja kui järsku selgub, et uurija ise võib olla mängu juht, siis oleme natuke segaduses ja lõpus väga üllatunud: kes see siis on, kes selle mõrva tellis ja kes selle sooritas? Jääb vaataja otsustada.

Tule vaatama!

■ “Tuhkatriinumängu” lavastajad on Karl Laumets ja René Reinumägi. Osades: Päärü Oja, Ester Kuntu, Elmo Nüganen, Piret Krumm, Jaanika Arum, Mirtel Pohla, Epp Eespäev (Tallinna Linnateater) ja Artur Lääts (HALL).

■ Etendused toimuvad 30. ja 31. jaanuaril ning 12., 13., 18., 19., 20., 27., 28., ja 29. veebruaril Viimsi Artiumi suures saalis. Piletid on müügil Piletitaskus.

Teated

Kaasaegse kunsti galeriis leiab aset Viimsi kunstnike oksjon-näitus

■ Viimsi Artiumis leiab 7. detsembril aset kunstiteoste oksjon, kus osaleb üle 20 Viimsiga seotud kunstniku. Oksjoniteostega saab tutvuda alates 22. novembrist.

Oksjonil leiab muuhulgas teoseid sellistelt tuntud kunstnikelt nagu Olga ja Priit Pärn, August ja Vilen Künnapu, Robin Nõgisto, Alo Valge, Kamille Saabre ja Soho Fond. Oksjoni läbiviija Reigo Kuivjõgi lausus, et tegemist on esmakordse kunstioksjoniga, kus on võimalik soetada just Viimsi ning tema lähikonnaga seotud kunstnike loomingut, kuid näitus toetab ühiskonda ka muul tasandil. “Iga üritus, mis aitab kaasa sellele, et Eesti ühiskonnas on nähtaval rohkem kunsti, on oluline igale ühiskonna liikmele, sest kunst pakub visuaalset naudingut ning aitab hoida vaimu tervena,” sõnas Kuivjõgi.

Kunstnikel, kelle tööd oksjonil on, paluti alguses saata kaks teost, mis iseloomustaks nende loomingut kõige paremini. Oksjoni korraldustiim, kuhu kuulusid Matti Tapio Vainio, Reigo Kuivjõgi ja Miina Vilo, valisid kahest tööst välja ühe. “Saime hästi tugeva ülevaate Viimsis tegutsevate kunstnike loomingust mitmekesisusest. On selge, et visuaalkunst on Viimsis tugevasti esindatud,” sõnas Viimsi kunstikooli direktor Matti Tapio Vainio ja kinnitas, et kunstioksjoneid on plaanis korraldada ka tulevikus. “Oksjonit võivad tulla vaatama ka need, kes ise sel korral ei plaani kunsti osta,” lisas ta.

Oksjon algab 7. detsembril kell 19 Viimsi Artiumi kaasaegse kunsti galeriis.

Kristiina Reidolv
Viimsi Artium juht

Oksjon-näituse avamine. Foto: Jane Saks

Viimsi valla lähiaja kultuurikalender

Kontserdid ja teatrietendused

- 2. detsembril kell 11** Viimsi huvikeskuse huviringide jõulukontsert. Viimsi huvikeskuses. Tasuta.
- 2. detsembril kell 17** Viimsi Ukuleleorkestri ja Tallinna Noorte Ukuleleorkestri jõulukontsert. Viimsi huvikeskuses. Tasuta.
- 3. detsembril kell 18** “Jõuluhällilaul” – Tähe-Lee ja sõbrad. Plaadiesitluskontsert: maailmas esmakordne CD-kogu Arvo Pärdi klaveriloominguga. Viimsi Artiumis. Tasuline.
- 10. detsembril kell 15** segakoor Viimsi jõulukontsert koos Artur Raidmetsaga. Viimsi Artiumi kammersaalis. Tasuta.
- 10. detsembril kell 15** Viimsi muusikakooli ja Tallinna muusikakooli puhkpilliansambli adventikontsert. Viimsi Püha Jaakobi kirikus. Tasuta.
- 13. detsembril kell 18** kontsert “Jõulude ootel”. Esinevad Püünsi kooli mudilaskoor, dirigent Meryt Pastak, ViiKerKoor, dirigent Indrek Umberg, segakoor Viimsi, dirigent

Vaike Sarn. Viimsi Püha Jaakobi kirikus. Tasuta.

- 14. detsembril kell 18** Raimond Valgre laulude õhtu. Raimond Valgre 110. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 16. detsembril kell 15** Kaitseliidu Tallinna Maleva Bigbandi jõulukontsert. Viimsi huvikeskuses. Tasuta.

Eakatele

- 1. detsembril kell 11** jõuluootel – kinkimine ja kinkimisrõõm. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 1. detsembril kell 11** kohvihommik külalisega – Ellen Sternhof Punasest Ristist “Kuidas vältida kukkumist ja kui kukkuda, siis hästi”. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 4. detsembril kell 17.30** rahatarkuse klubi. Haabneeme päevakeskuses. Tasuline.
- 6. detsembril kell 13** jõuluroogade erilised maitset. Külaliskokk Pille Petersoo. Randvere päevakeskuses. Tasuta.
- 8. detsembril kell 11** raamatutähe klubi: taju ja teadvuse

trikid. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.

- 10. detsembril kell 14** külaskäik Neeme seenioridele. Kobarake, Kibuvitsalill, sõnakunst. Randvere päevakeskuses. Tasuta.
- 12.–15. detsembril** jõululaat. Käsitöötoodete müük. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 14. detsembril kell 14–16** jõuluootepäeva I – kontsert, jõululaat, käsitöö näitusmüük. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 15. detsembril kell 11** jõuluootepäev II – vestlusring, kinkimise rõõm, lõbus jõululaulude vikto riin. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 16. detsembril 14** Viimsi valla eakate jõulupidu. Esinevad Viikerkoor, Olav Ehala ja Nele-Liis Vaiksoo. Päevajuht Peep Raun. Viimsi koolis. Tasuta.

Lastele

- 6. detsembril kell 11** lasteaia- ja kooligruppidele: muusikaline lavastus “Tiivakandjad”. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 7. detsembril kell 18** huvitavad

katsetunnid. Valgusmängud koolisel. Viimsi teaduskoolis. Tasuline.

Varia

- 1. detsembril kell 18** elektroonika töötuba: metallidetektori valmistamine. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 2. detsembril kell 16** meigi- ja näohoolduse koolitus. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 2. detsembril kell 16** maaliõhtu – jõuluingli maalimine koos Helina Toateriga. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 2. detsembril kell 20** Rythm Spirits esitleb: maailmarütide õhtu. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 3. detsembril kell 14.30** õpituba “Dikroidklaasist ehted”. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 3. detsembril kell 15** I adventi tähistamine. Viimsi vabaõhumuuseumis. Tasuta.
- 5. detsembril kell 14.30** doonoripäev. Viimsi huvikeskuses. Tasuta.
- 6. detsembril kell 17.30** lapitöö kursustele ömmeldud tööde esitlus ja lahtine tund kõigile soovijatele. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

- 7. detsembril kell 18.30** akvarellidega jõulukaardi valmistamise töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 8. detsembril kell 18** elektroonika töötuba: LED-tuledega jõulukuusk. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 9. detsembril kell 10** jõulumaja valmistamise töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 10. detsembril kell 21** II adventi öömatk. Randvere metsas.
- 13. detsembril kell 17.30** Marja Matiiseni uus algajate lapitöö kursus. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 14. detsembril kell 18.30** akvarellidega jõulukaardi valmistamise töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 15. detsembril kell 18** Tiina Pargi reisiõhtu “Pulmad Portugalis”. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 17. detsembril kell 15** III adventi jõulumaa. Viimsi mõisa pargis.

Sport

- 15. detsembril** Viimsi valla meistrivõistlused ujumises 2023. Viimsi kooli ujulas. Täpsem info kodulehel www.veeklubi.ee. Eelregistreerimise ja osalustasuga.

Angerjas on Miiduranna kala

TAGASIVAADE Lapsepõlvest mäletan lugusid, kuidas vanaisa käis Kasti talurannal angerjal. Saabus varahommikul ämbritäie kalaga. Ussid libistasid end üle ämbriserva murule, sealt kiirelt sõstrapõõsaste alla, ninad ikka mere suunas. Angerjas suudab tõepoolest edukalt kuival maal roomates liikuda. Väiksena jutustati mulle, et angerjas käib merest tagaiaias herneid söömas. Hiljem sai selgeks, et sellele teaduslik kinnitus siiski puudub.

Tõnu Tuulas
Miiduranna elanik

Angerjas (*anguilla anguilla*) on müstilise aurala kala, kuna rändab meie vetest kudema kaugesse Sargasso merre. Taani teadlane Johannes Schmidt on öelnud: "Kalade seas ei ole teada ühtegi teist liiki, kes oma elutsükli lõpetuseks teeks rände, mis võrdub veerandiga maakera ümbermõõdust, ning säärase ulatusega kalavastsete ränne nagu angerjal on loomariigis täiesti ainulaadne."

Angerjajaht

Parim aeg angerjapüügiks algas pärast jaanipäeva. Öise elulaadi tõttu saab põhjaõnge jadaga angerja

kätte üksnes öösiti. Püügile eelnes öine ööussi jaht, mis sai mulle selgeks juba poisipõlvast. Mardi talu õunaaed oli ideaalne ussikoht. Latvadest kokku kasvanud kõrgete õunapuude alune mullane maapind püsis niiskena. Taskulamp ühes ja klaaspurk teises käes tuli püügi jaoks läheneda kikivarvul. Ööseks maapinnale peesitama tulnud ussid sukelduvad tagasi sajandiksekundiga õrnemagi võnke tõttu. Saagi leidmisel tuleb hoida valgusvihk loomakesel, läheneda kassisammul, ettevaatlikult kükitada ning haarata sõrmedega välkkiirelt sealt, kus uss veel otsapidi augus.

Õngede söötmist alustasin juulis enamasti üheksa ajal õhtul. Esimesed jadaõnged valmistasin ise. Kapronpaelast põhiliinile kinnitati meetrised lipsud, iga otsa õngekonks, kokku 50 kuni 100. Liini

Tõnu Tuulas
koos pisi-
tütrega Miidu-
rannast Aus-
neeme tagant
saadud anger-
jasaaki imet-
lemas. Fotod:
erakogu

otstesse ujukid ja raskused. Õnged lapati madalasse puukasti, mille servalaudadesse saeti lipsude kinnitamiseks kitsad pilud. Õngede jalgsi merre laskmiseks pandi kast penoplastist plaadile ujuma. Oma esimesi püüke mäletan hästi. Igaõhtust nõukogude armee piirivalve rannapatrulli ja Tallinna lahte õo otsa valgustanud prožektorivihku tuli hoolega vältida.

Õnged tuli välja võtta enne päikesetõusu. Esimestel püügiastatel polnud mul õiget kahvagi, kasutasin presendist seljakotti. Hiljem valmistasin lühikese varre ja väiksema suuga kahva, mille pika võrgukoti alumine osa käib omakorda nõõriga kinni, et kotti lastud kalad minema ei pääseks. Angerjat ei tohi hakata konksu otsast ära kiskuma, vaid kala tuleb lasta kahva ja seejärel lips läbi lõigata.

Miidurannas oli parim püügi-koht praegusel Uus-Miiduranna rannalõigul. Õigel ajal ja õige ilmaga püüdes ei meenu kordagi, kui poleks sealt vähemalt ühte siugu kätte saanud.

Kuigi juba 1939. aasta kalandusseadusega keelustati ahingupüük, püüti Miidurannas ahinguga arvatavasti veel 1960ndatelgi.

Vanaisa olevat püüdnud angerjat ahinguga ka talviti, seda püügiviisi nimetatakse sosimiseks. Talviti tehti madalas rannavees jää sisse kanalilaadsed avad, liigutati vaikselt pootshaagiga kive ja raiuti (ahinguga kala vees löömine) talvituspaikades pesitsevaid angerjaid.

Üsna iidne püügivahend angerja tabamiseks on angerjarüsa ehk rivi-mörd, mille juhtaia kõrgus ei ulatu üle poole meetri. Tabasin kord sellisega Miidurannas Ausneeme tagant liivaselt põhjalt kaks angerjat. Kirovi kolhoosi üldkoosolekut külastas 1955. aastal kalurite liidu esindaja, kes protokolli kohaselt ütles: "Väga valusaks küsimuseks on Tuulaste isiklike rüside küsimus, mille kohta esimees ei rääkinud sõnagi. Kuidas võib seda üldse lubada, et kalureil on oma isiklike püüni-seid, mida pole seni kolhoosis arvele võetud?" Tõepoolest lubamatu, kuna kolhoos oli loodud ja püügivahendid tuli ühismajandile loovutada juba viis aastat tagasi.

Sõber Urmasele meeldib jutustada üht põnevat lugu meie esmatutvusest. Olime viie-kuuesed, kui ta perega Miiduranda kolis. Eelnevalt polnud ta angerjast kuulnudki, rääkimata selle imelooma nä-

gemisest. Toimetasime siis Mardi rannas põlvini vees, kui ma ühtäkki ühte uimast pirakat angerjat märkas. Oli vist tormis tõsiselt viiga saanud, üritades viimast jõudu kokku võttes mingeid ujumislaadseid liigutusi teha. Urmas oli tõsiselt ehmunud, arvates et tegu on ussiga, kellest tuleb eemale hoida, kuna see võib mürgiselt hammustada. Ta meenutab siiani mõnusa muigega minu sihikindlat tegutsemist tema jaoks uudses ja hirmutavas olukorras.

Kiirustades tormasin kaldale, kust leidsin sobiva hargiga puuoksa, millega õnnestuski kala kätte saada. Uimane kala eriti vastu ei punninudki. Ja kuidas me kaks poisijõmpskat siis suur kala kaenlas lõpuks minu isa ette uhkelt astusime. Isa pidi imestusest selili kukkuma. Olime paljaste kätega püüdnud kinni suure angerja. Ja millise ülimaltsa toidu vananema sellest seejärel valmistas.

Aastaid hiljem, kui olime Urmase koduaia taaskord öösse noppimas, tuli meie juurde Urmase elektrikust isa. Tõi keldrist ülisuure raudkangi, lõi selle keset peenramaad maasse ja kinnitas kangi külge juhtmed. Kamandas meid seejärel eemale, lubades eesseisvat vaatamängu ainult vaadata. Taskulampide valguses nägime, kuidas ülipikad helendavad ööussid hakkasid maa seest hordidena välja voolama, jäädes uimastena mullale lebama. Pidime seni paigal seisma kuni Urmase isa toas voolu välja lülitas. Seejärel saime korralduse ussid kokku korjata. Meil olid suud ammuli – tunde kestev töö sai minutitega tehtud. Ussidki virgusid purgis ilusti elule.

Euroopa Liidu komisjoni ettepanekul võib angerjapüük Läänemeres muutuda keelatud tegevuseks, kuna angerjate arvukus on Euroopas viimase 50 aastaga vähenenud 90 protsenti. Viimsi poolsaare rannikuvettest püüti teadaolevalt viimased angerjad üle kümne aasta tagasi.

Tõnu Tuulase
valmistatud
angerjaõnged
ehk põhjaõnge
jada koos kah-
vaga, millest
samuti artiklis
juttu.

Püüsi Kool on väike ja võimekas pärimuskultuuri väärtustav kool, mis asub looduskaunis kohas – mere ja metsa läheduses. Meie õpetajad on toetavad ja asjatundlikud ning õpilased loovad ja ettevõtlikud. See on koht, kuhu tulla ja kuhu tahad jääda.

Meie armsasse kasvavasse kooliperesse on oodatud liituma

Ajaloo-ja ühiskonna õpetaja
(osaline koormus, asenduskoht).

Tööle asumine jaanuar 2024. Avaldus ja CV saata hiljemalt
11.12.2023 e-posti aadressile kersti.vana@pyynsi.edu.ee.

Üks kool asub poolsaare tipus...

JÕULULAAT PRANGLI RAHVAMAJAS

15.12 KELL 12.00 - 16.00
13.00 - MARI-LIISI
LAULUSTUUDIO KONTSERT

TEID OOTAB JÕULUTEE JA PIPARKOOGID

LAAT ON AVATUD:

16.12 JA 17.12 KELL 12.00 - 16.00
18.12 JA 22.12 KELL 10.00 - 16.00

LAADA KAUPA OOTAME ALATES 14.12.2023

PULMAD PORTUGALIS

Viimsi aasta naise

TIINA PARGI
REISIÕHTU

15. detsember 2023

kell 18.00

Viimsi raamatukogu suures saalis

Prangli saare naised toovad mandrile head ja paremat

OMA JA HEA Sügistalvisel hooajal külastab Prangli saart vaid mõni üksik turist. Samas tuntakse saarel toodetud (toidu)kauba vastu huvi aastaringselt. Nii otsustasid Prangli KoduSadama kohviku perenaine Marika Linholm ja pranglilane Marianne Truu, et kui turist saarele ei tule, tulevad saare naised hoopis mandrile.

Jane Saks

Viimsi Teetaja toimetaja

Marika, kuidas tekkis idee hakata Leppneeme sadamas müügipäevi korraldama?

Inimestel on huvi meie toodangu vastu ja üldjuhul teemegi kaupa tellimise peale, mis liigub postiga üle Eesti. Sel aastal tegime 2. novembril esimese müügipäeva Leppneeme sadamas. Ise lugesime päeva kordaläinuks, sest saime rõõmustada neid, kes meilt kaup ostsid. Suur oli meie üllatus, kui ka järgmisel korral kõik asjad ära osteti.

Eelmisel aastal käsime ka vabaõhumuuseumis toimuval taluturul, aga kuna sõltume palju laeva sõidugraafikust, siis taluturu päevad kujunesid meie jaoks väga pikaks. Hommikul ärkame kell neli, teeme valmis kaneelsaiad, söidame Leppneeme, seal edasi taluturule ja koju tagasi jõuame alles kell seitse õhtul. Kui teeme müügipäeva Leppneeme sadamas neljapäeviti, jõuame koju juba kell neli. Lisaks jääb ära ka asjadega rändamine. Aga mine sa tead, äkki võtame millalgi taas tee ka taluturule ette.

Milliseid tooteid müügipäeval letilt leida võib?

Me hoiame seda joont, et kõik oleks kindlasti eestimaine ja võimalusel Prangli saarelt. Prangli kalameestelt ostame forelli, lõhe ja siiga – õrnsoolame ja pakendame need ise. Üks Prangli tüdruk kasvatas peterselli, sellest tegime pestot. Müüme ka pohlamootsi, mille marjad on suures osas korjatud Aksi saarelt. Ja muidugi on müügil kukekonservi, ahju-, veri-, suitsu- ja tanguvorsti. Valmistame ise ka kanapasteeti, piparkoogitainast, apelsini-tšillimoosi ning suitsuliha. Sead ostame Rakvere lähedalt Vajangu pe-

Marika Linholm ja Marianne Truu. Fotod: erakogu

Piparkoogitaigen on Marika ja Marianne üks hitt-toodetest.

refirmast ja kõik tooted valmistame ise. Kui Mariannel aega üle jääb, koob ta sokke, kindaid ja õlasalle – ka need võtame müügipäevale kaasa.

Kuidas teete tootevaliku?

Me oleme proovinud hoida kindlat valikut. Kui järgmine kord tuleme, siis lisaks eelnimetatule leiab müügiletilt ka kõrvitsasalatiit ja meie hiti – piparkoogitaigena. Möödunud aastal saat-sime seda soovijatele posti teel kokku 160 kg. Piparkoogitainast telliti üle Eesti ning teadaolevalt kõige kaugemal koht, kuhu see läks, oli Chicago.

Millal järgmine müügipäev toimub?

9. detsembril on plaanis minna Sauale ning 16. ja 21. detsembril oleme Leppneemes. Kõige täpsem info on sotsiaalmeedias Prangli KoduSadama kohviku Facebooki lehel, sest meie tulek sõltub

ka ilmast – kui praamid ei sõida, siis me mandrile ei saa ja müügipäev jääb ära. Aga tellimusi võtame ikka vastu ja saadame postiga kohale.

Kas müügipäevad jätkuvad ka tuleval aastal?

Ma ise arvan, et jaanuaris-veebruaries ei ole meil mõtet müügipäevaks välja tulla. Märtsi lõpust hakkab aga saarel juba rohkem külalisi käima. Suveks soovin sadamasse teha n-ö oma toodete poe, kuhu kõik Prangli inimesed saavad oma tooted müügile tuua. Sealt võib leida siis nii pardi- kui ka hanemune, aga ka lambasooles grillvorste ja palju kohalikku käsitööd.

Talvel korraldame saarel nii päevaseid kui ka ööbimisega puhkust nimega Talv Pranglil. Aitame soovijatel broneerida laevapileteid, saarel ootab külalisi giidiga matk looduses. Õhtusööki pakume Prangli KoduSadama kohvikus, ööbijad saavad end kosutada saunas ja tunnisaunas ning ilusa ilma korral nautida lõkketoitu ja talvel grillimist.

Müügilet Leppneeme sadamas.

Viimsis elavad lambad

VIIMSI VILL ehk “Lambast kindani” projekt käivitati kolm aastat tagasi. Projekti eesmärk oli valmistada vabaõhumuuseumis elavate lammaste villast erinevaid tooteid, kaasates võimalikult palju ka kogukonna inimesi.

Jekaterina Alipova

projekti eestvedaja

Täna saame uhkusega öelda, et oleme edukalt oma eesmärkide suunas liikunud. Viimsi noored õpilasmalevast on aidanud villa puhastada ning Viimsi pensionärid on villast kudunud imelisi tooteid. Hea meel on tõdeda, et meie tooted on ka soojalt vastu võetud. See omakorda innustas meid oma te-

Soojad sokid ja kindad sobivad hästi ka jõulukingiks. Foto: Jekaterina Alipova

gevust laiendama. Lisaks kümnele lambale Viimsi vabaõhumuuseumis elab tänaseks umbes 30 Islandi lammast ka Naissaarel.

Projekt “Lambast kindani” ei hõlma endas ainult käsitöötoodete valmistamist, vaid sellel on ka hariduslik eesmärk.

Koostöös Leaderi programmiga on korraldatud mitmeid koolitusi, sh villa ketramise, korrumatamise ja kraasimise koolitusi. Koolitused on andnud huvilistele võimaluse õppida vanu käsitööoskusi ning tugevdada sidet looduse ja kohaliku pärandiga.

Viimsi lammaste villast valminud käsitöötooteid saab osta Viimsi vabaõhumuuseumi poest. Kootud sokid ja kindad pakuvad kingisaajale soojust ja toovad endaga kaasa tükikese kohalikust kogukonnast.

Vastavatud taaskasutuspoest leiab riideid ja jalanõusid lastele

■ Viimsi Äritare 2. korrusel avas oma ukseid lasteriide- ja jalanõude taaskasutuspood LoviNora Lastekirbukas.

LoviNora idee sündis sellest, et mul endal on kodus kaks tüdrukut, kes kasvavad mähinal ning kellele on igal hooajal uusi riideid vaja. Kuna tavapoodides on hinnad päris krõbedad, tuli idee teha taaskasutuspoed, sest olen ka ise järelturu suur fänn. Samuti puudus Viimsis üksnes laste riidele ja jalanõudele mõeldud kirbukas.

Kuna lapsevanema jaoks on järelturult riiete ostmisel oluliselt faktori riide seisukord, suurus jms, siis LoviNora on koht, kus saab riideid ja jalanõusid katsuda, vaadata ja ka proovida. Kirbukas saab müüja rentida omale stange ning müüa oma tooteid enda poolt määratud hindadega.

LoviNora taaskasutuspoed asub Viimsi Äritare (Paadi tee 3) 2. korrusel ruumis 235. Poed on avatud N–R kell 11–18 ja L–P kell 11–15. Poodi pääseb mugavalt ka lapsevankriga, poes on olemas mängunurk, mahikimislaua ja mugavad võimalused imetamiseks. Infot stange rentimise kohta leiab Facebooki lehel LoviNora Lastekirbukas.

Ailen Timofejev

LoviNora Lastekirbuka looja

Poes müüdav kaup on paigutatud stangedele, et kliendil oleks mugav kaubaga tutvuda. Foto: erakogu

Randvere kooli õpilane valmistab sojavahast küünlaid

■ Laura on Randvere kooli 8. klassi õpilane, kes valmistab kodus käsitööna sojavahast küünlaid. Niu pühendumus küünalde valmistamisel näitab tema loovust ning lisab ettevõtmisele erilist väärtust.

Randvere kooli õpilane Laura.

Fotod: erakogu

Laura avastas enda jaoks küünalde valmistamise umbes paar aastat tagasi, mil jõuluvana kingikotti sattus küünalde valmistamise komplekt. Kuna küünlaid sai kokku väga palju, hakkasime neid ka sõpradele jagama.

Laura valmistatud küünlaid saab osta e-poe laurakuunlad.ee kaudu. Valida saab nii lõhnaküünalde kui ka ilma lõhnata valmistatud küünalde vahel. Valikus on rahustava lavendli, meeldiva mango ja ergutava tsitruselõhnaga küünlad – igale eelistusele on olemas sobiv aroom. Ei puudu ka jõuluküünalde komplekt, mis aitab kaunistada jõuluaega tähistada.

Laura tehtud sojavahast küünlaid saab osta ka 12. detsembril toimuvast Randvere kooli koolilaadalt.

Alice Pärn

Laura ema

Sojavahast tehtud küünlad.

Liikumist täis aasta kokkuvõte

TAGASIVAAD Viimsi teema-aastatest on kujunemas traditsioon ning kultuuriosakonnal on olnud au kaks aastat järjest seda traditsiooni eest vedada. Kui eelmise aasta teema oli kultuur, siis 2023. aasta on nii üleriigiliselt kui ka Viimsis olnud liikumisaasta.

Harri Ausmaa
kultuuriosakonna juhataja

Üleriigiliselt on Liikumisaasta 2023 korraldusmeeskond juhtinud tähelepanu tõsiasjale, et vaatamata tasahaaval paranevatele statistilistele andmetele on Eesti endiselt paarikümne protsendi kaugusel Põhjamaadest, kus liigub regulaarselt vähemalt kolmveerand elanikkonnast. Ja liikumine ei tähenda vaid tulemuste peale sportimist. Kultuuriosakonna soov on sel aastal olnud ka see, et tähelepanu saaks kõigile võimetekohane liikumisharrastus.

Millised liikumissündmused on aasta jooksul toimunud?

Eestlased on aktiivsed rahvaspordisündmustel osalejad. Ka Viimsis on paar traditsioonilist spordisündmust, mis seda fakti tõestavad. Need on aastakümneid kestnud Prangli spordipäev ja Viimsi jooks. Selle tõttu algatas Viimsi vallavalitsus liikumisaastal esmakordselt kolmest etapist koosneva Viimsi rahvaspordisarja. Talvel kehvale lumeolule tõttu ära jäänud suusatamise etapp toimus 5. augustil hoopis Viimsi kepikõnni karikavõistluse etapina. Kusjuures see etapp oli soojendussündmuseks absoluutselt esimestele Eesti kepikõnni meistrivõistlustele, mis toimusid nädal pärast Viimsis teoks saanud etappi. 13. mail toimus järjekorras 35. Viimsi jooks. Jooksjaid oli seekord rekordiliselt palju, näiteks noorte- ja lastejooksudel

ületas osalejate arv kahekordselt eelmise aasta numbreid. Rahvaspordisarja viimaseks etapiks oli 30. septembril toimunud Viimsi rattakross ja rattapäev. Esimaskordselt toimunud sündmusel oli korraldajate sõnul isegi üllatavalt palju rattureid.

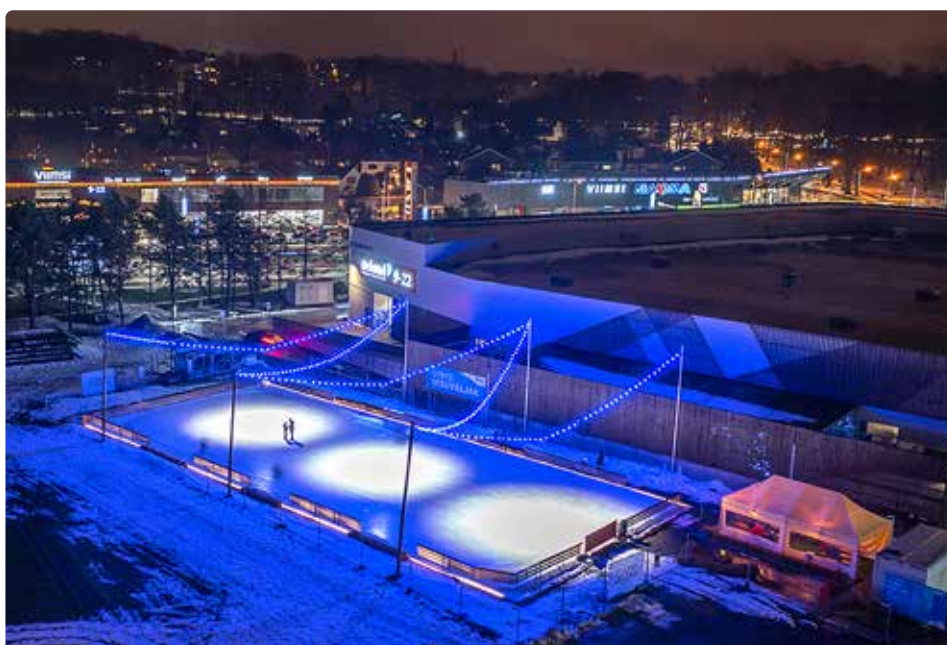
Traditsioonilistest spordisündmustest toimusid MTÜ Viimsi Sport poolt algatatud Viimsi trepajooks Põhjakonna trepil ja Viimsi rattaretk, mis viis sel aastal pealinna ehk tutvuma Viimsi ajalooa Piritale. Ühtlasi on Viimsi vallas tegutsevad spordiklubid korraldanud erinevatel spordialadel kohalikke meistrivõistlusi ning palju liikumissündmusi.

Hea uudis on see, et esimese aasta positiivse kogemuse pealt on vallavalitsus otsustanud kolmeaastase Viimsi rahvaspordisarja korraldada ka 2024. aastal.

Määrige suuski, pange jooksutossud valmis ja õlitage rattaketti ning kergitame üheskoos 2024. aasta sarja osalejate numbrid uute rekordite poole.

Millised liikumisaktsioonid on toimunud?

Aasta alguses tegi kultuuriosakond koostööd Liikumisaasta 2023 projektiteeskonnaga ning Viimsi koolidega. Märtsis kuulutati üheskoos välja liikumisaktsioon "Vunki juurde", mis kutsus Eesti koolipärisid üles videoga jäädvustama koolis toimuvat liikumispäeva või muud liikumissündmust ning seejärel esitama video tegemise väljakutse järgmisele koolile. Maikuu lõpuni toimunud ja Viimsi koolidest alanud aktsioonist võttis osa üle 60 kooli üle Eesti.

Esmakordselt liikumisaastal avatud Viimsi uisuväljak on lahti ka sel ja järgmistel talvedel. Foto: erakogu

Liikumisaasta raames on igal kuul olnud Viimsi vallavalitsuse infokanalites fookuses üks Viimsis populaarne spordiala: jaanuaris jõusaalisport, veebruaris suusatamine, märtsis tennis, aprillis jalgpall, mais kergejõustik, juunis kettagolf, juulis võrkpall, augustis jalgrattasport, septembris käsipall, oktoobris korvpall, novembris lauatennis ja detsembris ujumine. Soov on olnud avada mitte ainult Viimsis tegutsevate spordiklubide tausta, vaid ka nende konkreetsete spordialade ajalugu ja alaga alustamise põhitõdesid.

Kuidas on arenenud Viimsi sporditaristu?

Liikumisaasta tähendab lisaks sündmustele ja aktsioonidele ka võimaluste loomist liikumiseks. Laiakülas avas kultuuriosakond sel aastal Pähklimäni spordipargi. Aktiivselt on tegeletud palju tähelepanu pälvinud Viimsi jalgpallihalli projekteerimisega ning hetkel oodatakse jalgpallihalli osas planeeringumenetluse tulemusi. Alustatud on Viimsi spordihalli projekteerimisega gümnaasiumi kõrvale ning ühtlasi on alustatud sisendi küsimisega Randvere spor-

dipargi planeerimiseks kohaliku staadioni tagusele alale. Üks suuremaid ehitusprojekte sel aastal on Haabneemes asuva Karulaugu terviseraja neljas etapp. Selle valmimisel saab terviserajal liikuda Viimsi mõisa pargist kuni Vimka mäepargini.

2023. aasta talv jääb meelde ka esimese külmutusseadmega uisuväljaku rajamisega Viimsis ning nüüd saame öelda, et Viimsi uisuväljak on avatud juba teist aastat järjest.

Ehitus- ja kommunaalosakond on omalt poolt panustanud Tamme- neeme kergliiklustee ehitusega, millega koos valmis ka väljõusaal. Nurme põigu ja Küti tee ristmikul on peagi valmis saamas spordiväljaku renoveerimine ja sinna ka lisaseadmete rajamine. Liikumisevõimaluste suurendamiseks olid olulised projektid ka Kesk tee jalgrattatee ehitus ning rannavõrkpalliväljakute liiva vahetamine ja reguleeritavate võrkpallipostide paigaldamine.

Aasta tõi rõõmsaid uudiseid ka kõigile ujumise harrastajatele, sest Viimsi kooli basseini renoveeriti ning valmis ka Randvere kooli ujula.

Muudatused liikumise või spordiga seotud kordades

Selle jaoks, et Viimsi spordivaldkond saaks edasi areneda, on vallavalitsusel tulnud sel aastal teha ka vajalikke otsuseid. Uuendati aastast 2014 kehtinud spordiväljakute hinnakirja, kuna taristu hooldamiseks ja uue loomiseks on tarvis sporditaristu hinnakiri hoida vastavuses ühiskonnas toimuvaga. Ühtlasi sai koostöös haridusosakonnaga ettevalmistatud volikogu jaoks sporditegevuse toetamise korra muudatused. Alates 2024. aasta sügisest makstakse klubidele 7-19-aastaste noorte eest sporditoetust vastavalt rahvastikuregistri andmetele. Muudatuse peamine sisu on selles, et edaspidi annab vald eelarvest toetust spordiklubidele vaid nende laste ja noorte eest, kelle mõlemad vanemad või üksikvanem on registreeritud Viimsi valla elanikuks. Muudatuse taustaks on soov tagada valla avalike teenuste areng ja kvaliteedi jätkusuutlikkus ning selguse loomine toetussüsteemis. See on ühtlasi õiglane nende inimeste suhtes, kes juba täna oma maksudega Viimsi valla arengusse panustavad. Soodustuste ja toetuste saamisel on kõigile arusaadav, et valda sissekirjutatud inimestel on põhjendatult eelised.

Aitäh kõigile panustajatele

Viimsi on kiiresti arenev piirkond ning viimsilased on aktiivsed liikujad ja sportijad. Vallavalitsus pingutab igal aastal selle nimel, et liikumis- ja sportimisvõimalused Viimsis areneksid. Viimsi liikumisaasta 2023 on olnud hea võimalus tervise ja liikumise teemadele tähelepanu pööramiseks, aga liikumisaasta lõppemise ei saa sugugi töö neil teemadel otsa. Kultuuriosakond tänab kõiki Viimsi spordiklubisid, -sündmuste korraldajaid, vabatahtlikke, toetajaid, sündmustel osalejaid, aktiivseid liikujaid ning sportlasi panuse eest liikumisaastal ning soovib kõigile valla elanikele liikumisrõõmu ka edaspidiseks!

Randvere kooli

Heategevuslik jõululaat-kontsert

12. detsember
kell 17.00-20.30

Randvere koolimajas

Esinevad rahvatantsijad nii koolist kui kogukonnast, õpilaste sõnalised ja muusikalised etteasted.

Saa osa heategevuslikust laadamelust, väljas õpilaste tööd.

50% müügitulust läheb meie õpilaste vahetundide mitmekesistamiseks.

Tule veeda üks mõnus kogukondlik õhtupoolik ja võta naaber ka kaasa!

VIIMSII RAAMATUKOGUS
6. DETSEMBRIL 2023, KELL 17.30

LAPITÖÖ KURSUSLASTE ÕMMELDUD TÖÖDE ESITLUS JA LAHTINE TUND KÕIGILE SOOVIJATELE

Näitame kursustel osalenute tehtud toredaid lapitekke, -patju, -katteid, -linikuid ja -kotte. Õpime jaapani stiilis "boro" ja "sasiko"- tehnikatest inspireeritud lapipinda moodustama.

TULE VAATAMA VÕI KA TUNNIS OSALEMA!

Täpsem info:
KONTAKT@MARJAMATIISEN.COM

VIIMSII HOOLEKANDEKESKUS

Haabneeme PÄEVAKESKUSES

reedel, 15. detsembril algusega kell 13.30

JÕULUOOTEPEÄV

Väike jõululaat: müügil huviringide käsitöö ja meetooted. kell 14.00 KONTSERT jõulumeeolus musitseerivad Kadi Uibo ja Arno Kalbus. Maiustamiseks soe mahlalajook ja piparkoogid

Info: Lehte Jõemaa, tel 56240688

Liikumisaasta raames – ujumine

UJUMINE ei ole lihtsalt üks spordiala teiste hulgas, mille tulemusi õhtustest spordiuudistest kuulata, vaid ka strateegiline ja elupäästev oskus. Ujuma õppida pole kunagi liiga hilja, kuid parim aeg alustamiseks on siiski eelkooliiga, mil lapsed on veel piisavalt uudishimulikud ja kiire kohanemisvõimega.

Janika Tüür

Viimsi Veeklubi
sporditöö koordinaator

Kristiina Arusoo

Viimsi valla
MV korraldaja

Kohalikud võistlused Viimsi kooli ujulas. Foto: Janika Tüür / erakogust

Kuna enne ujumistehnika õppimist on vaja läbida veega kohanemise protsess, mis kätkeb endas kõikvõimalike veehirmude ületamist ning meeelundite nagu nina, silmade, suu ja kõrvade kohanemist veega, siis kõige parem viis seda teha on mängides ning lihtsalt vees hullates. Teadagi ei ole selleks väga valmis ka täiskasvanud, kuid lapsed “nakatuvad” kiiresti. Nead õpivadki mängides kõige paremini. Hilisemas eas on aga inimesel sageli välja kujunenud omad kindlad hoiakud, mis ujuma õppijat tagasi hoiavad ega lase veekeskonnas end hästi ja vabalt tunda. Kui aga veega kohanemise probleemid on ületatud, saab igat inimest ujuma õpetada. Lisaks on ujumine spordiala, mis ei unune kunagi ning seda saab harrastada elupäevade lõpuni.

Ujumisvõimalused vallas

Ehkki Viimsi valda ümbritseb kolmest küljest meri ning meil on üks ametlik suplusrand ja hulganisti privaatsemaid lahesoppe, kus veemõnusi nautida, siis basseini- ja sportliku ujumise vaates polegi ujumisvõimalused Viimsis midagi iseenesestmõistetavat olnud.

Esimene ujula Viimsis pidi valmima juba kolhoosiajal, kui aastal 1981 kerkis Männi tänavale uus Viimsi 8-klassiline kool, mille juurde oli planeeritud ka siseujula. Kahjuks selle ujula valmimist meist

keegi ei näinud ning nukker pilt selle asukohast saadab meid veel tänapäevalgi.

Kõigist kõige parem olla tahtnud Kirovi nädiskalurikolhoos oli küll tööle võtnud hulga 1970.–1980. aastatel Eesti tippu kuulunud ujulaid, kes erinevatel kohalikel jõuproovidel olid üsnagi edukad, kuid trennida tuli endiselt Tallinna basseinites. Esialgu enamasti Kalevi 50 m siseujulas ja hiljem ka olümpiamängude purjeregatiks valminud TOPi 25 m basseinis.

Valla pikaajalise aktiivse spordiinstruktoriga Tiia Tamme eestvedamisel korraldati 1990ndatel ka regulaarseid bussiga väljasõite Loo ujulasse. Sealsamas kolme rajaga kitsukeses basseinis peeti ka paar korda Viimsi valla ujumise meistrivõistlusi.

Ujumisspordi alguseks Viimsis saab aga lugeda aega, kui Haabneeme rajati Viimsi SPA hotell, kuhu lisaks saunadele ehitati ka selle kandi esimene täismõõtmega 25 m ujula, mis avas oma ukse 2002. aastal. Uus saunakeskus võimaldas peale mullivannis kümblemise tegeleda ka harrastus- ja terviseujumisega ning pakkus ujumiseõpet beebidest täiskasvanuteni. Basseinis alustas tegevust ujumisklubi Spa Viimsi Tervis, mida vedas teenekas ujumistreener Enn Lepik. Paljud lapsed said sealsete treenerite käe all ujumise selgeks ning aastate jooksul esindati valda

ja klubi Eesti meistrivõistluste tasemeni välja.

Kogu kompleks oli tol hetkel aga aktiivse võistlusspordi ja koolilaste jaoks vast natuke liialt peen ning orienteeritud rohkem turistidele ja spaas puhkajatele. Harrastusujumisega tegelejatele oli uus ujula aga täiesti piisav ning lõpuks ometi sai aastaringelt trennida kodust kaugele minemata.

Tänapäeval on Viimsi spaasport ja liikumine üha rohkem au sisse tõusnud ning ujumistreeningute vedamist jätkab seal Nordswim Viimsi, oma treeninggrupid on ka mõnedel Tallinna klubidel. Lisaks käivad seal oma esimesi veekogemusi saamas ka Kelvingi ja Põnnipesa lasteaedade mudilased ning vesivõimlemisega virgutavad teiste hulgas end ka Viimsi pensionärid.

Viimsi Veeklubi

Suur samm teadlikuma ujumisspordi harrastamise suunas toimus aastal 2006, kui valmis uus Viimsi keskkooli hoone koos spordikeskusega, mille juurde kuulus ka 25 m ujula. Esmakordselt Viimsi ajaloos alustas koolis tööd ujumisõpetaja ning algklasside tunniplaani lisati korra nädalas kohustuslik ujumistund. Kuna ujumise vastu oli lastel suur huvi ning korra nädalas ujumist polnud saavutusspordi mõttes piisav, asutas ujumisõpetaja Bruno Nopponen kooli juurde ka iseseisva ujumisklubi Viimsi Veeklubi, kus ujumishuvilised lapsed kogu valdast said juba põhjalikumalt uju-

miskuse nüanssidesse süveneda.

Juhuse tahtl alustas samal ajal kooliteed ka Viimsi vallas ujumise- ga tuntuks saanud ning 2021. aastal lühiraja EM-il 5. ja MM-il 7. tulnud mees Armin Evert Lelle. Armini ja Bruno koostöö kestis 16 aastat ning koos sai läbi käidud tee algõppe esimestest sammudest maailma tipuni välja. Lisaks Arminile on Viimsi Veeklubist jõudnud Eesti tippu ja ka rahvusvahelistele tiitlivõistlustele Kaspar Raigla, Johan Rohtla, Erika Tuvike, Rinel Pius, Jane Trepp ja Filipp Provorkov.

TOPi ujumisklubis treenides on EM-ile või MM-ile jõudnud ka õed Katriin ja Karleen Kersa. Mastersujumise EM-ilt ja MM-ilt on medaleid toonud nii Bruno Nopponen kui ka rinnulujumise spets Akse Luige. Samuti on Viimsist Eesti üks edukaimaid paraujujaid, EM-i ja MM-i medaliomanik ning Tokyo paraolümpial osalenud Susannah Kaul.

Kuigi põhiline töö rasketel treeningutel tehakse ära ikkagi basseinis, siis tundub, et meie ujula- tel on kuidagi eriti hea minek just avavee- ja taliujumise võistlustel. Viimaste aastate jooksul on 10 km Eesti meistriteks kroonitud viimsilastest Rinel Pius, Konrad Sepp ja Kirke Mõtsnik. Omaette saavutuseks on 2008. aasta ujudes Soome lahe ületamine Bruno Noppone- ni poolt ning pikamaaujumistega maailma eri paigus on silma paistnud Teet Daaniel.

Taliujumises on suurel hulgal vanuseklassi maailmameistritiit-

Viimsi valla meistrivõistlused ujumises 2023

■ Võistlus toimub reedel, 15. detsembril. Registreeruda saab kuni 12. detsembrini kodulehel www.veeklubi.ee või e-posti aadressil veeklubi@gmail.com (nimi, sünniaeg, klubi/kool/ettevõtte, alad). Mahavõtmised hiljemalt 14. detsembrini kell 17. NB! Võistluspäeval võistlejaid juurde lisada pole võimalik.

■ Korraldajad: spordiklubi Viimsi Veeklubi koostöös Viimsi valla. Võistluste peakohtunik on Bruno Nopponen, protokollija Kristiina Arusoo, starter Tiit-Urmas Reiter. Kontakt: e-post: veeklubi@gmail.com, tel 5656 8360.

leid noppinud Bruno Nopponen ja Kristiina Arusoo. Ühe-kahe medaliga taliujujaid ei jõua viimsikate hulgas kahe käe sõrmedelgi üles lugeda. Mis muu kui ju see karge mereõhk ja lained ikka tiivad annavad. Või siis uimed.

Viimsi suurepärase asukoht poolsaarel annab meile kõigile võr- ratud võimalused ujumisega aastaringelt tegeleda. Kui ainult ujuda oskad. Loodame, et äsja avatud Randvere kooli ujula annab järgmise tõuke ujumiskuse ja ujumisspordi arengule Viimsi vallas ning iga huviline leiab omale sobiliku viisi ja koha, kus ujuda või kus ujumist õppida. Parafraaseerides Viimsi valla spordi elutöö laureadi, suusaprofessor Kaarel Zilmeri sõnu: “Kui Eestis võiks osata suusatada, siis ujuda peab oskama!”

Inglipuu kampaania kestab
22.11 kuni 15.12.
Inglipuud leiad Maxima kauplustest üle Eesti

INGLIPUU
TÄIDAB LASTE
JÕULUSOOVID!

Viimsi Ukuleleorkester
Tallinna Noorte Ukuleleorkester

Ainult hitid!
Kontsert kogu perele

Billie Eilish
Aoba
A-HA
Michael Jackson
Ed Sheeran

Viimsi Huvikeskuse saalis
2. detsembril kl 17
Tasuta!

KIRJUTA
ENNAST SISSE
SPORTLIKUMASSE
KODUKOHTA

Iga sissekirjutanud viimsilane panustab oma kodukoha arengusse. Aitäh Sulle!

viimsivald.ee/sissekirjutus

VIIMSI
VALLAVALITSUS

REAKUULUTUSED

Aiatööd

Ohtlike puude raie, võsa lõikus ja kruntide puhastamine võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse! Tel 5623 0373, Randy.

Korstnapühkija ja pottsepa teenused, ohtlike puude lange-tamine, viljapuude lõikamine, trimmerdamine, heki lõikus ja pügamine. Tel 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee.

Ehitus

Worx OÜ teostab Viimsi, Pirita ja Mähe piirkonnas elamute erinevaid ehitus- ja renoveerimistööd. Info tel 511 4761, info@worxest.ee.

Vahetan boilereid, WC-potte, segisteid, valamuid; pesumasi-nate ühendamine ja vanade ära-vedu, väiksemad elektritööd. Tel 5904 8011, e-post looduse.3@gmail.com.

Katuste kõrgsurvepesu ja värvi-mine (plekk, kivi, eterniit). Tänavakivide puhastus. Tel 5624 1509, Andres.

Teostame erineva pinnakattega majade katuste, fassaadide ja tänavakivide pesu ja kaitsetöötlust. Tel 5650 3489.

Soodne maalritöö, tapetseeri-mine ning laminaat- ja puitparketi

paigaldus vilunud meistritl. Tel 5624 1861, Martin.

Katuse-, fassaadi-, üldehitus- ja viimistlustööd. Korterimajade reno-veerimistööd. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel. E-post mehitus@gmail.com, tel 5352 9476.

Eramute ja korterimajade fassaa-dide soojustamine, krohvimine, rekonstrueerimine, pesemine, värvimine ja disainimine. Aitame leida parima lahenduse teie fas-saadile. Tel 5647 4077, info@europlaster.ee.

Kogenud santehnik pakub hea hinnaga oma teenuseid. Asukoht Tammneeme, kuid töötab ka mujal. Tel 551 8837, Pavel (vene keeles).

Teostan Viimsis ja selle lähieüm-bruses plaatimistööd ning saunade ehitust nii era- kui ka äriklientidele. Usaldusväärne ja pikaajaline kogemus. Tel 5564 1910.

Tänavakivide paigaldus ja paran-dustööd, teede ja platside ehitus, kivide müük, haljastustööd. Tel 566 76629, e-post info@viimsikivi.ee, koduleht www.viimsikivi.ee.

äravedu. Metallijäätmeid (sh kodu-masinad) viime ära tasuta. Töö-tame ka nädalavahetustel. Tel 502 8148.

Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik. Tehtud töö registreerin Päästeametis. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com.

Kogemustega õmbleja Haabnee-mes teeb õmblus- ja parandustööd ning õmbleb kodutekstiile. Tel 524 2109, Heljo.

Kogemustega õmbleja teostab Viimsis Aiaandi teel parandus- ja õmblustööd. Tel 5625 1195, Tiit.

Eratunnid. Pikaajalise töökogemu-sega matemaatikaõpetaja annab eratunde Viimsis 5.–9. klassile. Aitan korrata eksamiks ja gümnaa-siumi katseteks. Lisainfo tel 5340 0165, Mare.

Tasuta äravedu – väiksem kodu-tehnika, nõud, riided, raamatud jm mis on korralik ja kasutuskõlblik, kuid teie kodus enam kasutust ei leia. Edendame keskkonnasääst-likku tarbimist, toimetame teie asjad uutele õnnelikele omanikele. Tel 515 9395.

autosid. Kustutame ARKist litsentsi alusel. Tallinn ja lähieümbrus. Tel 5823 8310.

Uuemate ja vanemate raamatute ja vanavara (fotod, postkaardid, margid, rahad, mäluasjad, heli-plaadid, suveniirid, tarbeesemed jm) ost. Tel 514 0618, Andres.

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid kollektsioneerimise ese-meid. Võib pakkuda ka kasutatud tänapäevaseid raamatuid. Tel 602 0906 ja 501 1628.

Ostan kasutusesta jäänud, seisva sõiduki: sõiduauto, maastur, kau-bik. Sõiduk võib olla rikkega, mitte sõidukorras. Oodatud on kõik pakkumised, ka nädalavahetusel. Vajadusel võtan sõiduki arvelt maha ja tulen järgi puksiiriga. Kohapeal kiire tehing ja vormista-mine. Tel 5365 4085, e-post skampus@online.ee.

Müüa kuiv kaminapuu 40 l võrgus. Tasuta transport al 30 võrku. Hind al 4,20 € võrk. Suurema koguse ostjale soodustus. Tel 507 9940.

Küttepuid müük! Tarnime kuiva 30/40/50 cm pikkust lepa- ja kase-halgu konteineris või võrkkotis. Transport lisandub hindadele. 30 cm lepp ja kask – 4,22 kuni 7,7 eurot kott; 30 cm lepp ja kask – 130 kuni 160 eurot konteiner; 40 cm

lepp ja kask – 112 kuni 140 eurot konteiner. Küsi pakkumist, lisades juurde tarneaadressi ja täpsustuse puidu osas. Tel 553 8500, e-post pojeng@pojeng.ee.

Kuivad küttepuid 40 l võrkudes: lepp 6 eurot võrk, sanglepp 7 eurot võrk, kask 8 eurot võrk. Ümar puit-brikett 10 kg 5 eurot. Hinnad sisal-davad transporti koju kätte, aitame ka kuuri ladustada. Tel 528 8224.

Kuivad küttepuid 50 l võrkkotis 30 cm (lepp, sanglepp, kask, saar). Info ja tellimine kodulehelt www.pakhalupuu.ee või tel 509 9598, e-post pakhalupuu@gmail.com.

Laias valikus ja soodsa hinnaga madratsid ja voodid (erimõõtudes tellimise võimalus). Hea hinnaga kasukad ning naiste riided ja jala-nõud otse USA-st poes Riiering. Aadress: Randvere tee 6, 2. korrus, Viimsi.

Kuiv küttepuid 30 cm, 40 l võrkkott. Lepp ja kask, kohaleveoga. Tel 527 0884.

Pakun tööd

Eesti sõjamuuseum – kindral Laidoneri muuseum Viimsi mõisas otsib osalise tööajaga kojameest. Täpsem info info@esm.ee või tel 502 2914.

Kvaliteetsed veinid
OTSE MAALETOOJALT!

www.vinoforever.ee

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohool võib kahjustada teie tervist.

Rannarestoran Paat on teistmoodi koht. Siin käib aeg ja elu oma rütmis. Otse mererannal, avatud tuultele ja tormidele. Siin on koht pidustusteks, seminarideks või mälestamiseks.

SÜNDMUS
RANNARESTORANIS PAAT

Privaatne mere-vaatega saal 2. korrusel mahutab kuni 50 inimest. Traditsiooniline või erisoovidele vastav menüü. Soovi korral oma muusika.

Ahoi!

VÕTA MEIEGA ÜHENDUST
info@paat.ee või telefonil +372 609 0840

Hea nägemine on parim kingitus!

Kingime sulle raamid või klaasid poole hinnaga.

Viimsi Pere Optika Viimsi SPAs, Randvere tee 11, E-R: 09.30-18.00, +372 601 1570

PERE OPTIKA

Langetame, hooldame puid ja freesime kände just Teie piirkonnas

Leiame koos lahenduse!

Meid saab kätte tel 5626 3857
www.puumehed.com

Vihmaveesüsteemide ja katuseturvatoodete paigaldus

Info@vihmaveerennid.ee
Tel 527 1059

VIHMAVEERENNID
Liitevabad rennid kuni 50m

HOONETE SOOJUSTAMINE
PUISTEVILLAGA

ISOVER
SAINT-GOBAIN
PUISTEVILLA PAIGALDAMIS

5016689
WWW.PUISTEMEES.EE

Humoorikas kupletekava energiavaesl ajal

RIKAS ja VAENE

ARTUR RAIDMETS

PEETER KALJUMÄE

08.11 kl 19
Viimsi Huvikeskus
www.kontsertkorraldus.ee

Viimsi valla eakate jõulupidu

Laupäeval, 16. detsembril kell 14–16
Viimsi koolis (Randvere tee 8)

Esinevad:
Kergemuusikakoor ViiKerKoor dirigent Indrek Umberg
Nele-Liis Vaiksoo ja Olav Ehala

Peojuht:
Peep Raun

Tantsuks musitseerib:
Andrus Kalvet

Üritus on kõigile tasuta

JÕULUKONTSERT

“JÕULURÕÕM TANTSIDES”

2. DETSEMBRIL KELL 11
VIIMSI HUVIKESKUSE SAALIS

Teile esinevad:

- JJ-Street
- Staarikool
- Active Studio
- Zumba Kids Jr.
- Kaie Kõrbi Balletistuudio
- Hea Tuju Stuudio Lastetants

AVATUD ON KOHVIK!
SISSEPÄÄS KÕIGILE TASUTA!

MAGAZIIN

Külasta ka e-poodi: pood.magaziin.ee

 Randvere tee 1b, Miiduranna
E–R 10–20
L–P 10–19

Kõige suurem kingivalik

Eramajade ehitus

Siseviimistlustööd

Üldehitustööd

Tänavakivi paigaldus

5361 6161, info@viimsiehitus.eu
www.viimsiehitus.eu

VIIMSI EHITUS

Viimsi Hambakliinik

Hambas auk?
Igemed veritsevad?
Hammas puudu?

☎ 60 999 10
www.viimsihambakliinik.ee

Oleme Haigekassa partner täiskasvanute hambaravihüvitise ja proteesihüvitise osas.
Viimsi Hambakliinik asub Viimsi Äritares, Paadi tee 3-212 Haabneeme
Tegevusluba nr. L04228

VIIMSI UISUVÄLJAK

Randvere tee 9b, Viimsi Rimi taga

avatud P-N 10–20
kuni 18. veebruarini R-L 10–22

Lisainfo Facebookist Viimsi Uisuväljak

GMP GRUPP

Viimsi Huvikeskus
Nelgi tee 1, Viimsi
Tel. 6 028 838
viimsi@huvikeskus.ee

DETSEMBER VIIMSI HUVIKESKUSES

TÖÖTOAD, LOENGUD, KOOLITUSED
ELEKTROONIKA TÖÖTUBA: METALLIDETEKTORI
VALMISTAMINE 01.12 KELL 18.00

PARFÜÜMIKOKTEILID. VÕIMALUS OSTA
SOODUSHINNAGA JÕULUKINGITUS! 02.12 KELL
11.00

MAALIÕHTU. JÕULUINGLI MAALIMINE KOOS
HELINA TOATERIGA 02.12 KELL 16.00

MEIGI JA NÄOHOOLDUSE KOOLITUS 02.12 KELL
16.00

ÕPITUBA „DIKROIDKLAASIST EHTED“ 03.12 KELL
14.30

DOONORIPÄEV VIIMSI HUVIKESKUSES 05.12 KELL
14.30

ELEKTROONIKA TÖÖTUBA: LED TULEDEGA
JÕULUKUUSK 08.12 KELL 18.00

JÕULUMAJA VALMISTAMISE TÖÖTUBA 09.12 KELL
10.00

ETENDUSED

HENRIK NORMANNI ETENDUS "KLEIT, MINA JA
MILLING" 09.12 KELL 19.00

Teatripiletite müük Viimsi Huvikeskuse kontoris toimub
kolmapäeviti kell 10.00-16.00. Piletite eest saab tasuda nii
sularahas kui pangakaardiga.

KONTSERDID

VIIMSI HUVIKESKUSE HUVIRINGIDE
JÕULUKONTSERT. SISSEPÄÄS TASUTA!
02.12 KELL 11.00

VIIMSI UKULELEORKESTRI JA TALLINNA NOORTE
UKULELEORKESTRI JÕULUKONTSERT. SISSEPÄÄS
TASUTA! 02.12 KELL 17.00

RHYTHM SPIRITS ESITLEB: MAAILMARÜTMIDE
ÕHTU 02.12 KELL 20.00

KAITSELIIDU TALLINNA MALEVA BIGBANDI
JÕULUKONTSERT. SISSEPÄÄS TASUTA!
16.12 KELL 15.00

NÄITUS

HANNA MILLERI NÄITUS "VÄRVIMÄNGUD" KUNI 02.02

Viimsi Artium esitleb:

VIIMSI KUNSTNIKE OK\$JON-NÄITUS

Viimsi Artiumi kaasaegse kunsti galeriis
22. november – 7. detsember
> Kunstioksjon 7. detsembril kl 19.00 <

tehnoulevaatus

abctehno Viimsis

viimsi
kadaka peetri

Viimsis: Muuli tee 10
Viimsis teenindame kliente järjekorra alusel E-R 9-19 ja L 9-16.
Tel: 623 7052; viimsi@abctehno.ee
Kadakas: Pilvetee 8/2
Peetris: Vana-Tartu mnt 74

Vaata lisaks või broneeri: abctehno.ee

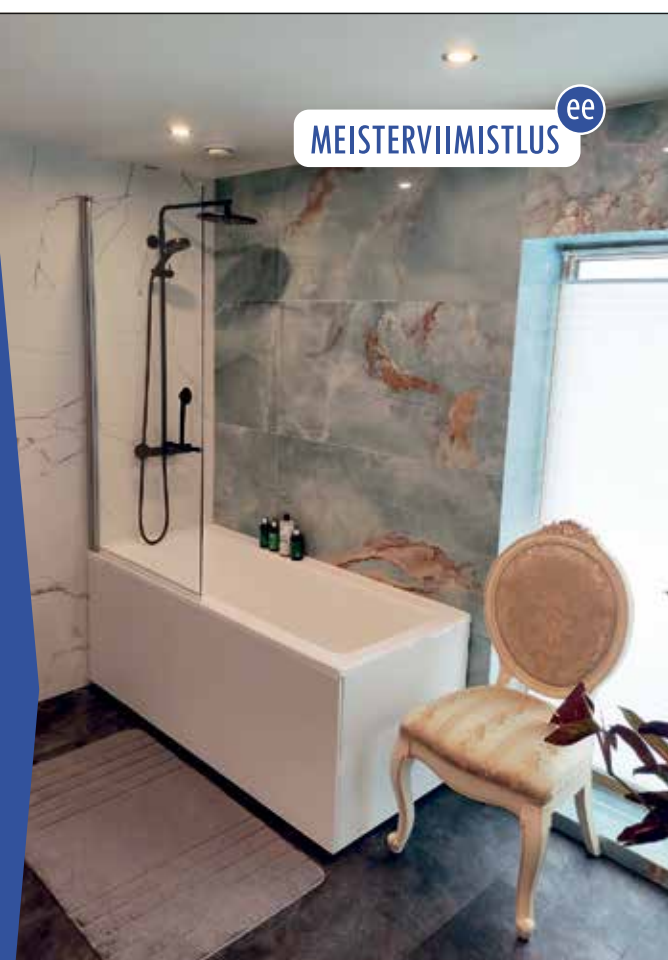
Seinte värvimine
Pahteldamine
Krohvimine

Plaatimine
Hüdroisolatsioon

Santehnikatööd
Elektritööd

Parketi paigaldus

info@meisterviimistlus.ee
vannitoaremont.eu
tel 5620 8888

MEISTERVIIMISTLUS^{ee}

**KORTERITE ja
VANNITUBADE
remont ja viimistlus**

100% täislahendus!

31.12

Tõmba selga litritega pintsak või sädelev peakleit, sest aasta säravaim pidu toimub Black Rose pubis, kus esinejaks ansambel

L A I N E

Pubi ukse avanevad 20:00
Bänd alustab 21:00
Köök avatud kuni 22:00
Pubi ukse sulguvad 02:00

PEO TEEMAKS ON GLITTER PARTY EHK SÄRAV PIDU LITRITES!

Lauabroneeringud AINULT läbi vabalaud.ee

SPA18
Ainult täiskasvanutele

Saunaõo
maagia

JÕULULUMMUS

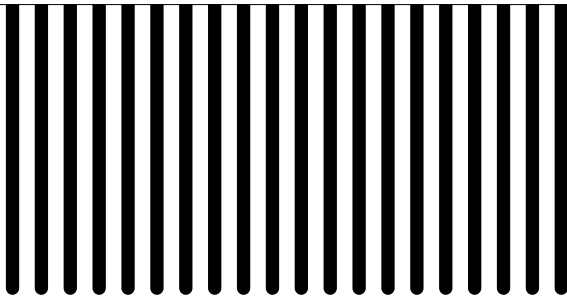
15. DETSEMBRIL
22:00-02:00

Aastalõpu lõogastusaeg on käes ning SPA18+ kutsub nautima maagilist saunaõod – Jõululummus.

Jõulutähtedeks on eksootiliselt lummavad rituaalid Armastuse templis ja basseinidisko lööb käima DJ Päkapikk.

Jõulusauna tummiseid tammeviharituaale pakuvad Viimsi SPA saunameistrid.

PILETID
SPAHOTELLID.EE

DELICE

05.12.2023–03.01.2024

Täidetud jõulupart
Delice
kg

10,99
tavahind 13,99

-21%

Poke soolalõhega
Delice
kg

14,99
tavahind 19,99

-25%

Kohvioad Brazil
Espresso
Coffee People
500 g

12,99
tavahind 15,99 /25,98/kg

-18%

Panna cotta mangoga
Delice
kg

9,99
tavahind 14,99

-33%

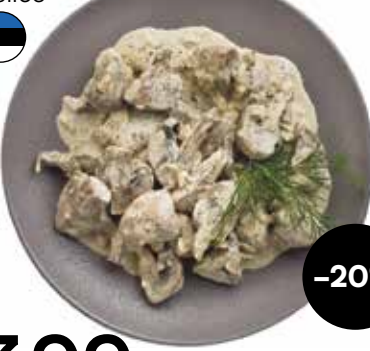
Tsitrusse Madeleine
Delice
~18 g

~0,43
tavahind ~0,54 /23,90/kg

-20%

Ahjušampinjonid
koorekastmes, vegan
Delice

7,99
tavahind 9,99

-20%

Kinkekarp lihatoodetega
Delice
1 tk

39,90
tavahind 54,90

-27%

Pakkumised kehtivad 05.12.2023–03.01.2024 või kuni kaup jätkub. Piltidel on illustreeriv tähendus.